

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

PERFORMANS
PROGRAMI

STRATEJİ
HARİTASI

Girişim
Projeleri

HEDEF
2023
500
MİLYAR
DOLAR
TİM

Stratejik
Hedefler

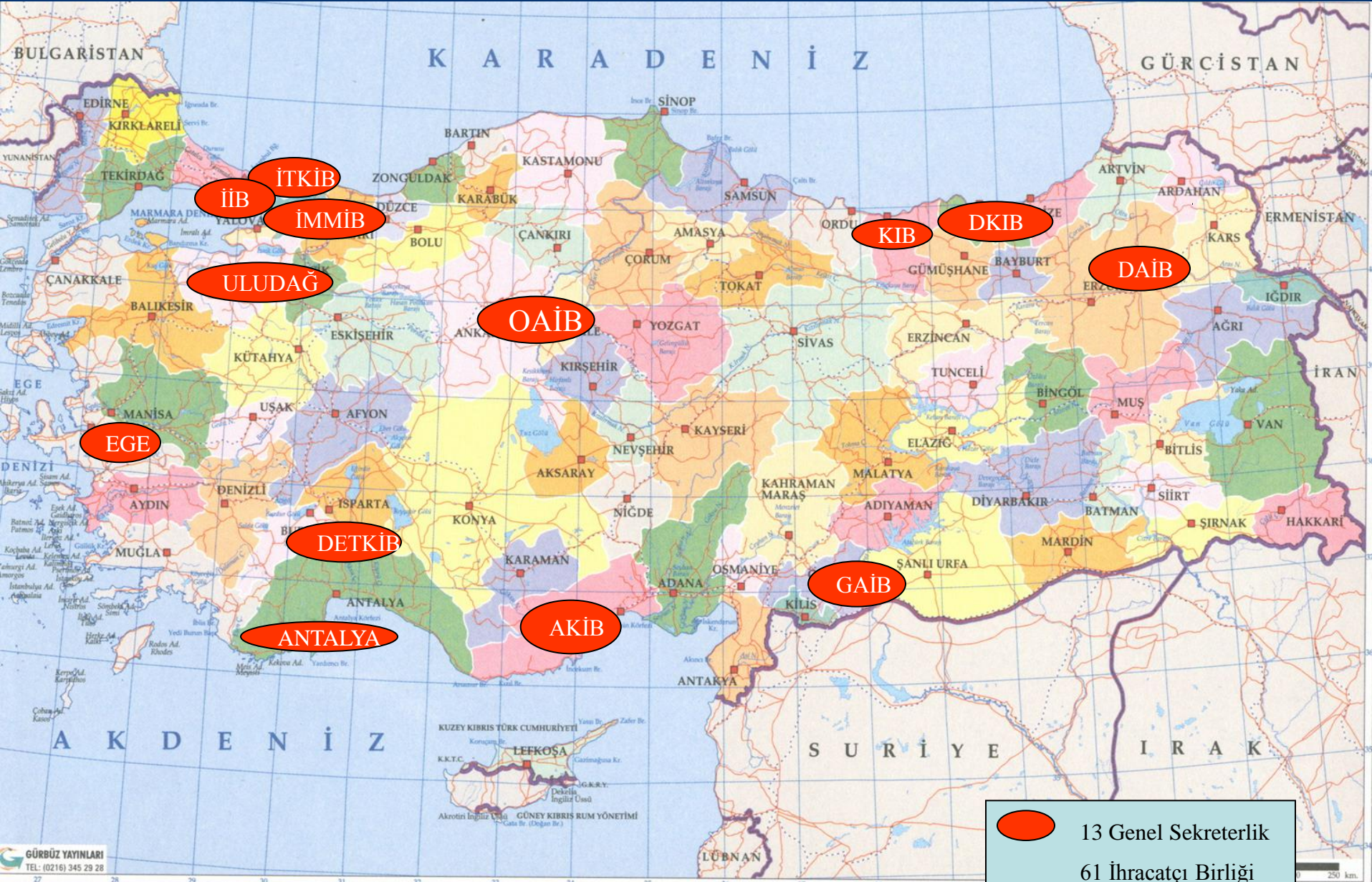
Temel
Yetkinlikler

**Türkiye'nin 2023 İhracat
Stratejisi'nin Uygulamaya Aktarılması,
Performans Yönetimi ve Sektörel Kırılımı**

Mustafa Mentec
16 Kasım 2011
7. Rekabet Kongresi

- ✓ Türkiye İhracatçılar Meclisi 1993 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile kuruldu.
- ✓ 18 Haziran 2009 tarihinde 5910 sayılı yasa ile faaliyetleri kanunla düzenlendi.
- ✓ İhracatçıların temsilcisidir.

13 Genel Sekreterlik
61 İhracatçı Birliği

2023 Türkiye İhracat Stratejisi

Projenin Amacı

Cumhuriyetin 100. yılında Türkiye ihracatının 500 Milyar Dolar'a çıkartılması için gerekli yol haritasını yapmaktır.

Bu projeyi;

**“Değişimi Gerçekleştirmek,
Geleceği Tasarlamaktır”**

vizyonu ile hazırladık.

TİM'in 4 İ'si

İSABET

İSTİKBAL

İSTİKAMET

İLELEBET

500 MİLYAR \$

2023

TÜM DÜNYA

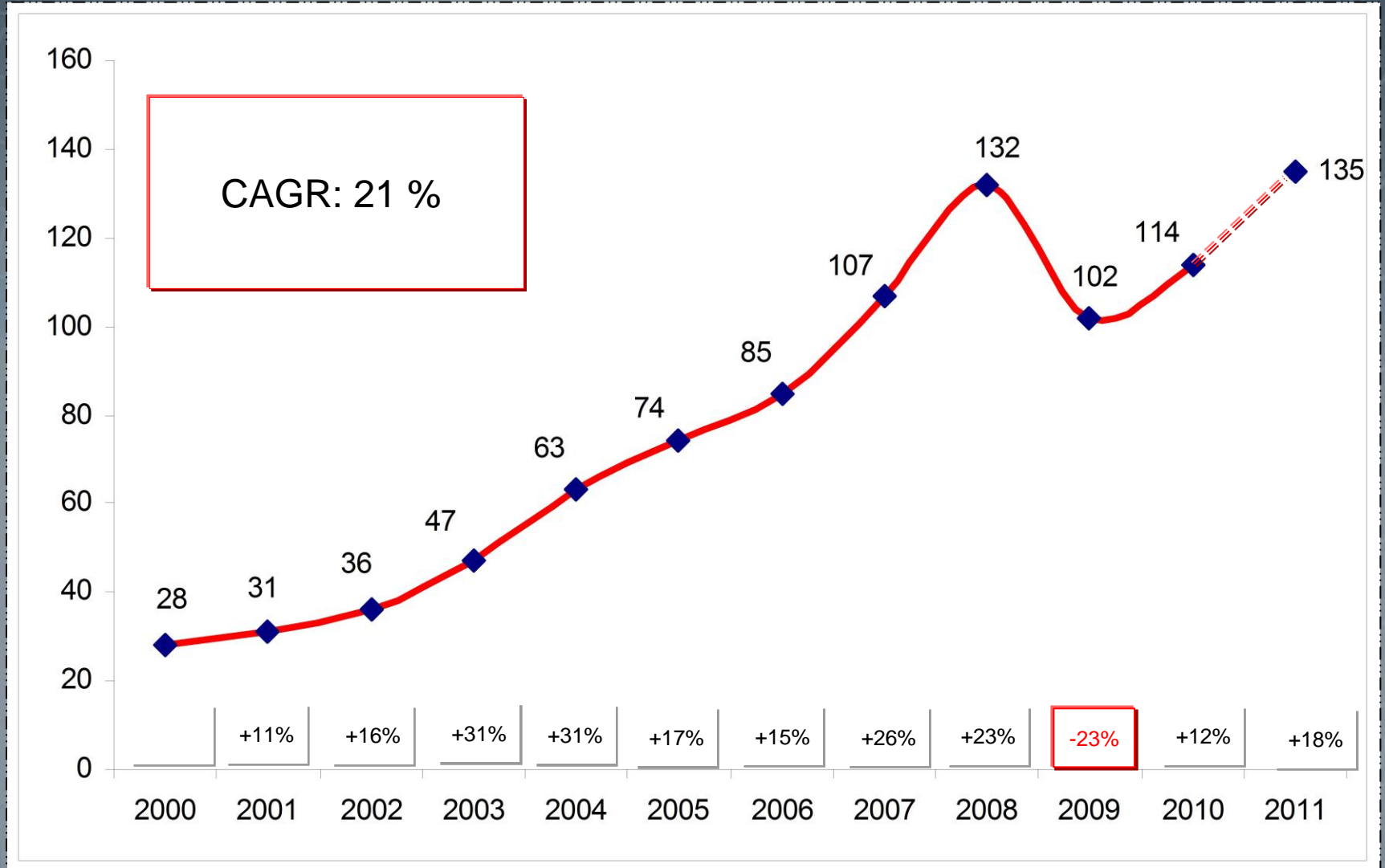
İHRACAT

BÜYÜME HEDEFİ : 2023'te 500 Milyar Dolar İhracat

**Bu hedefe ulaşmak için,
hangi politikalara, paydaşlara, süreçlere,
yetkinliklere ihtiyacımız var ?**

2000 – 2008 yılı İhracat Gelişimi % 21

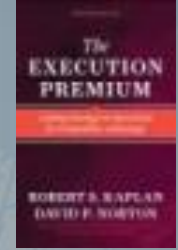
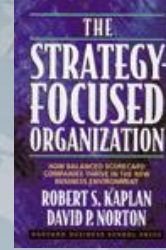
Metodolojik Yaklaşım: Strateji ve Kurumsal Performans Yönetimi Modeli

Robert Kaplan

David Norton

Harvard Üniversitesi tarafından 75 yılın en etkileyici yönetim fikri sayılan “Balanced Scorecard” metodolojisinin ülke ve sektör ölçeğinde Türkiye’deki ilk örneğini gerçekleştirdik.

Strateji ve Performans Yönetimi çerçevesi.

Sağlam ve uygulanabilir stratejiler yalnızca en doğru öngörüye sahip olanlar değil. Bu yetmiyor. Aynı zamanda görevlerin doğru dağıtılması tam bir koordinasyon ve performans ölçütlerinin doğru konulması ve sıkı bir takip gerektiriyor.

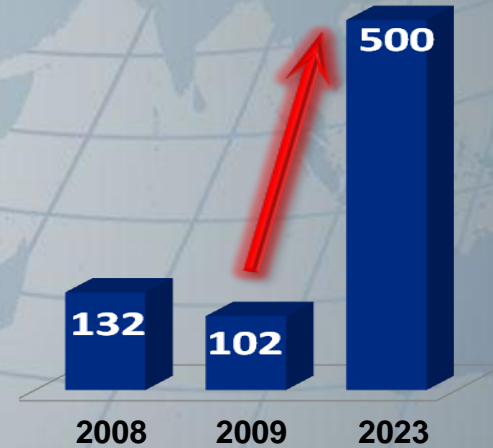
Projenin kapsamı

1. adım

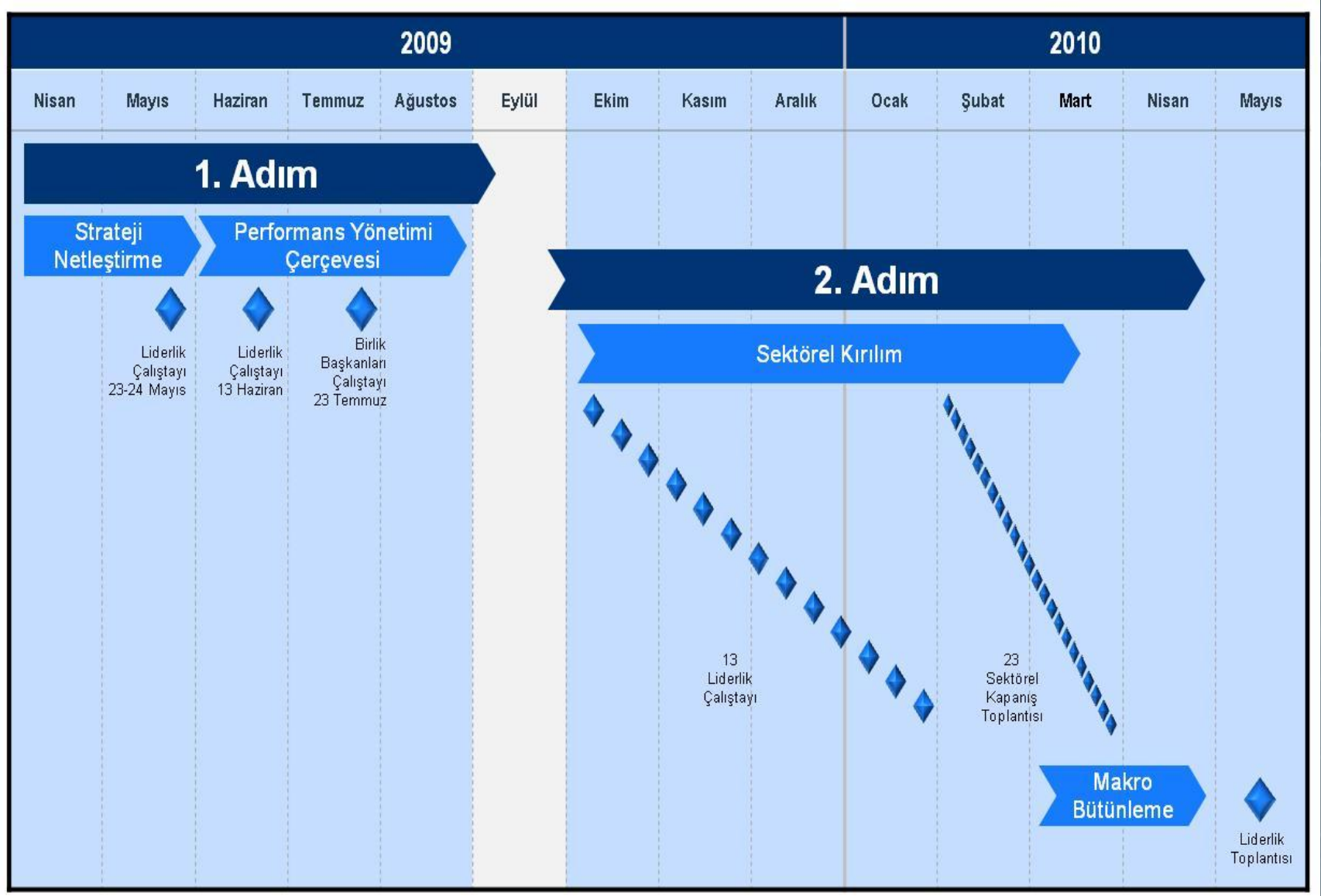
**Makro Ölçekte Türkiye
2023 İhracat Stratejisinin
Uygulamaya Aktarılması
ve Performans Yönetimi**

2. adım

**2023 Türkiye
İhracat Stratejisinin
Sektörel Kırılımı**

Proje süreci

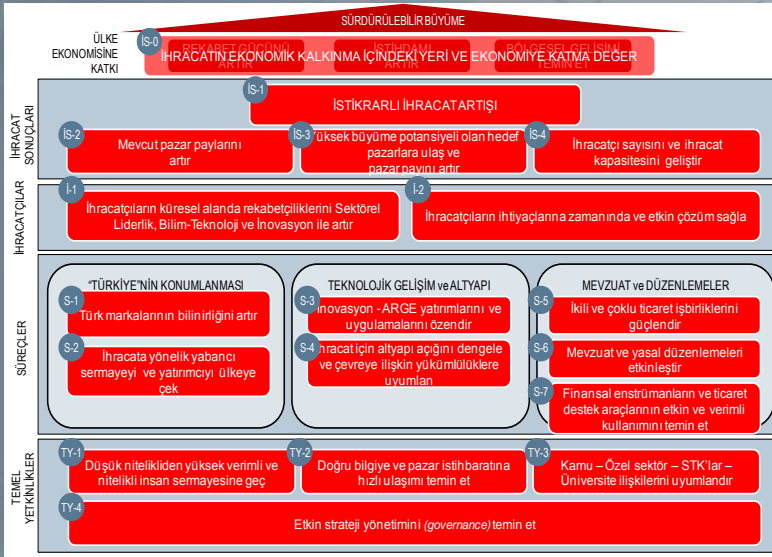
1) Ülke Düzleminde Proje Yaklaşımı

1. adım

2. adım

Ülke

Sektörler

Türkiye İhracat Strateji Haritası 2009-2013

2) sektörler düzleminde Proje Yaklaşımı

1. adım

Ülke

2. adım

Sektörler

24 sektörün İhracat Strateji

TARIM

1. Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar
2. Yaş Meyve ve Sebze
3. Meyve Sebze Mamulleri
4. Kuru Meyve ve Mamulleri
5. Fındık ve Mamulleri
6. Zeytin ve Zeytinyağı
7. Tütün
8. Kesme Çiçek
9. Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri
10. Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri

MADEN

11. Madencilik Ürünleri

SANAYİ

12. Tekstil ve Hammaddeleri
13. Deri ve Deri Mamulleri
14. Halı
15. Kimyevi Maddeler ve Mamulleri
16. Hazırgiyim ve Konfeksiyon
17. Taşıt Araçları ve Yan Sanayi
18. Elektrik - Elektronik
19. Makine ve Aksamları
20. Demir ve Demir Dışı Metaller
21. Demir Çelik Ürünleri
22. Çimento ve Toprak Ürünleri
23. Değerli Maden ve Mücevherat
24. Gemi ve Yat Sanayi

2) Sektörler Düzleminde Proje Yaklaşımı Dünyada ne oldu neler olacak?

1. adım

2. adım

Ülke

Sektörler

Varsayımlar ve Öngörüler

- *Geçmiş 10 yılda dünya ticareti büyüme nasıl gelişmiştir ?*
- *Önümüzdeki 15 yılda sektörel büyüme projeksiyonları nasıl olacaktır ?*

Sektörel 2023 ihracat tahminleri

- *Türkiye'nin sektörel bazda 2023 İhracat gelir tahmini nedir?*
- *Alt-sektörlerin 2023 İhracat gelir tahmini nedir?*
- *Hedef ülkeler hangileridir ?*

Sektörel kritik başarı faktörleri

- *Sektörel bazda müşteri beklentileri ve rekabette farklılaşma unsurları nelerdir ?.. Küresel alanda rekabetçi gücümüzü nasıl artırırız?*
- *Sektörel bazda mükemmelleşmemiz gereken kritik iş süreçleri hangileridir ?*
- *Sektörel bazda geliştirmemiz gereken temel yetkinlikler nelerdir ?*

5'er Yıllık Üç dönemde İhracat Vizyonumuz

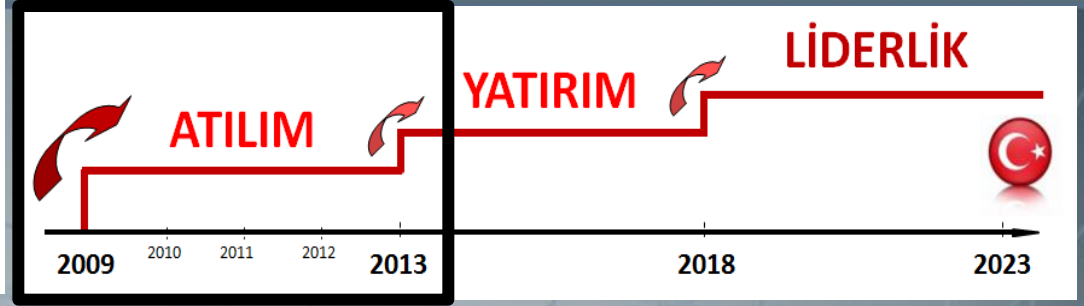
2013'te tüm süreçlerinde yenilikçilik (inovasyon) ile rekabet ediyor, mevcut ve hedef pazarlarda istikrarlı Pazar payı artışı sağlamış ve asıl değişimi sağlayacak alanlara yatırım yapmak için gerekli kaynağı yaratmış olmak.

2023'te Türkiye'nin dünyanın en büyük 10 ekonomisi içinde yer alabilmesini desteklemek üzere teknolojik dönüşümü tamamlamış, üretim teknolojilerine hakim, belirlenmiş alanlarda liderlik pozisyonuna gelerek, İhracat gelirini 500 milyar \$'a çıkarmak.

2009-2013: ATILIM dönemi

Türkiye'nin ihracat atılımında başarıyı sağlayacak bütünsel bir "stratejinin uygulamaya aktarılması" çerçevesi oluşturmak

❑ 2 Liderlik çalıştayı –

Kamu ve özel sektörü temsilen pek çok kurum ve kuruluşun katılımcıları

❑ Bakanlıklar ve STK'larla

Toplantı: Sanayi Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Merkez Bankası, Tübitak, Çevre ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yatırım Ajansı, YASED, UND ile geri bildirim ve paylaşım toplantıları

❑ 60 İhracatçı Birlik Başkanı ile paylaşım toplantısı

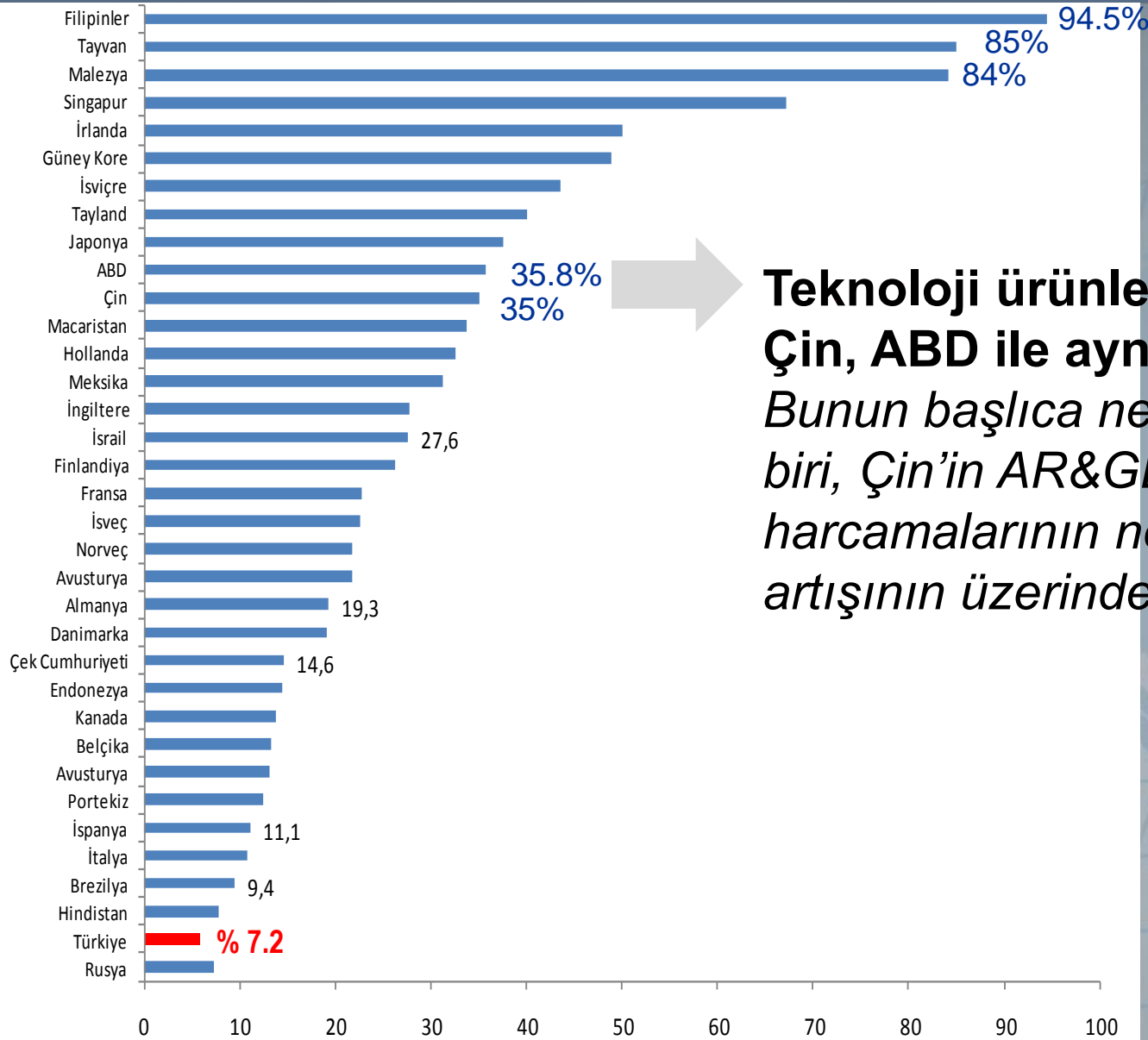

Türkiye, Dünya ihracatındaki payı %0.8 - 31. sırada HEDEF 2 YE KATLAMAK.

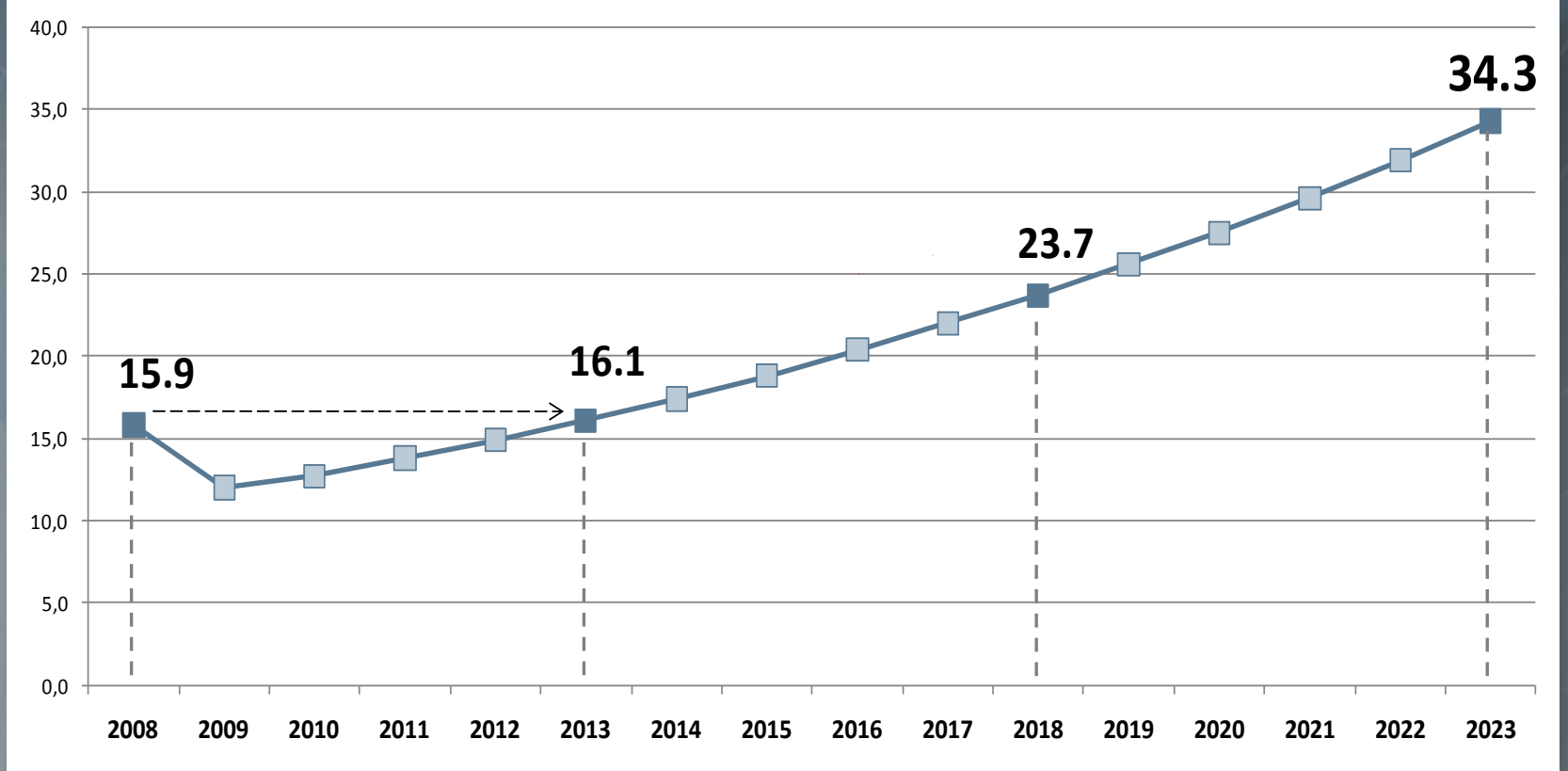
**Türkiye'nin 2023'te ulaşmayı hedeflediği
500 Milyar \$ düzey,
Dünya ihracatından payını 15 yılda 2'ye
katlayarak
ilk 20 ihracatçı ülke arasına girmesi
anlamına gelmektedir.**

Türkiye'nin sanayi ihracatında ileri teknoloji payı

Teknoloji ürünlerinin payında Çin, ABD ile aynı düzeyde.
Bunun başlıca nedenlerinden biri, Çin'in AR&GE yatırım harcamalarının nominal GSYH artışının üzerinde olmasıdır.

Dünya Dış Ticaret Senaryosu

Öngörüler – Trilyon \$

Dünya Ekonomisi Büyüme Oranları 2009-2023 Dönemi İçin Öngörüler

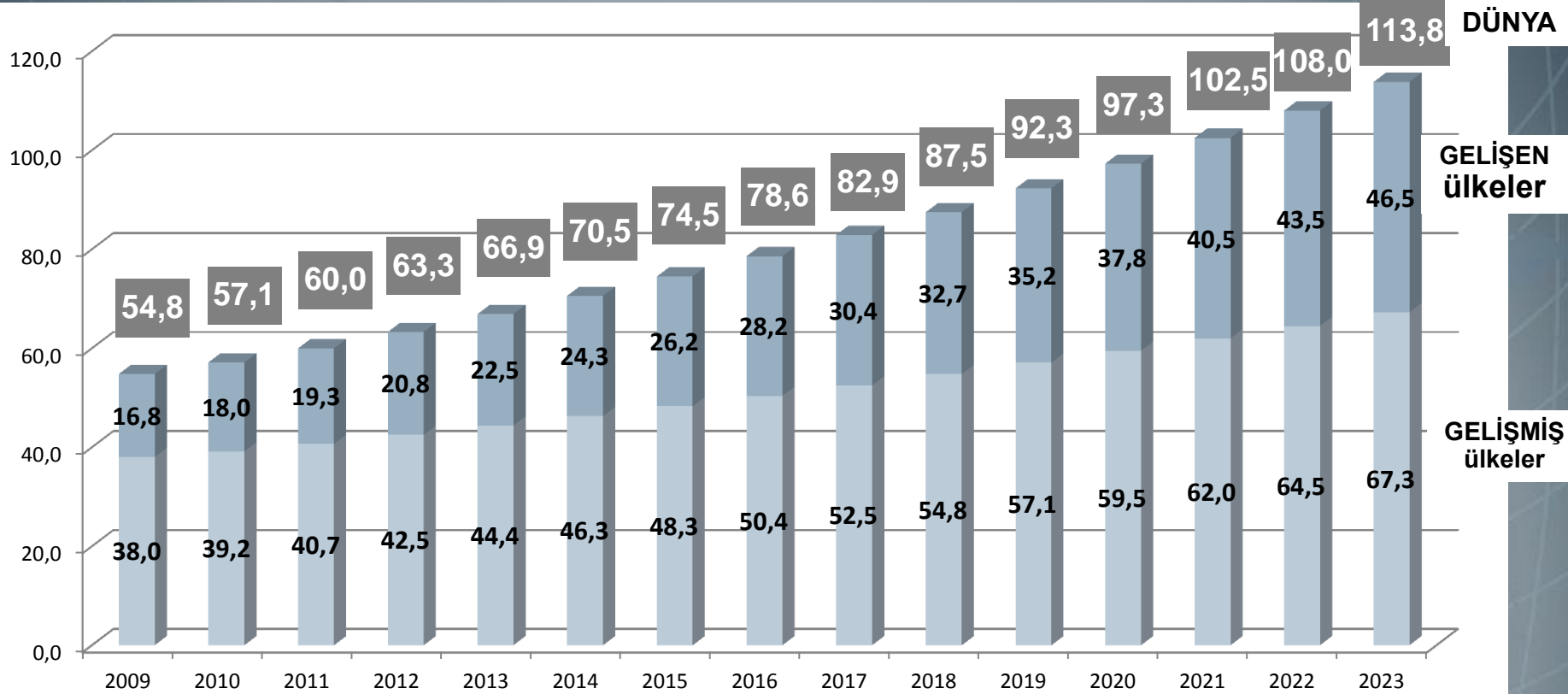
SENARYOLAR		2009-2013 YILLIK ORTALAMA BÜYÜME %	2014-2018 YILLIK ORTALAMA BÜYÜME %	2019-2023 YILLIK ORTALAMA BÜYÜME %
REFERANS SENARYO	DÜNYA	2.1 (2010-2013: 3.0)	3.5	3.4
	GELİŞMİŞ ÜLKELER	0.8 (2010-2013: 2.0)	2.3	2.2
	GELİŞEN ÜLKELER	4.7 (2010-2013: 5.0)	5.8	5.3

Dünya Ekonomisi Gelir Büyüklükleri

Öngörüler 2009-2023 milyar dolar

YILLAR	DÜNYA	GELİŞMİŞ ÜLKELER	GELİŞEN ÜLKELER
2008	60.690		
2009	54.864	38.018	16.846
2010	57.113	39.159	17.974
2011	60.082	40.764	19.325
2012	63.313	42.517	20.796
2013	66.859	44.388	22.471
2014	70.570	46.297	24.273
2015	74.479	48.288	26.191
2016	78.598	50.364	28.234
2017	82.938	52.530	30.408
2018	87.507	54.788	32.719
2019	92.262	57.089	35.173
2020	97.262	59.486	37.773
2021	102.518	61.985	40.533
2022	108.041	64.589	43.452
2023	113.838	67.301	46.537

Dünya Ekonomisi Gelir Büyüklükleri Öngörüler 2009-2023 milyar dolar

Dünya Ticareti Öngörüleri - 2009-2023

Trilyon Dolar

YILLAR	TRİLYON DOLAR
2008	15,8
2009	12.0
2010	13.1
2011	14.0
2012	14.9
2013	16.1
2014	17.4
2015	18.8
2016	20.4
2017	22.0
2018	23.7
2019	25.6
2020	27.5
2021	29.6
2022	31.9
2023	34.3

Dünya Ekonomisi ve Ticareti Büyüme Trendleri (2000-2009) ve Gelecek Öngörülerini 2023

Ana Unsurlar		Geçtiğimiz 10 yıl	Önümüzdeki 15 yıl
1	Gelişmiş Ülkelerde İç Talep	Hızlı Genişleme	Sınırlı Genişleme
2	Gelişen Ülkelerde İç Talep	Genişleme	Göreceli Hızlı Genişleme
3	Gelişen Ülkelerin Dünya İhracatı	Hızlı artış	Sınırlı Artış
4	Gelişen Ülkeler-arası Ticaret	Genişleme	Hızlı Genişleme
5	Finansman Olanakları	Bol ve Ucuz Olanaklar	Kısıtlı Olanaklar
6	Sermaye Hareketleri	Aşırı Sınır-ötesi Hareket	Göreceli Düşük Hareket
7	Varlık ve Emtia Fiyatları	İstikrarsız ve Yüksek	İstikrarlı ve Gerçekçi
8	Piyasalarda Düzenleme	Aşırı Serbestlik	Kurallı Piyasa ve Gözetim
9	Çok Taraflı Ticarete Serbestleşme	Yüksek Serbestleşme	Sınırlı Serbestleşme
10	Doların Değeri	Aşırı Oynak	İstikrarlı ve Gerçekçi

Önümüzdeki 15 yılda Dünya Mal Ticaretinde Yavaş Genişleme ve Gelişen Ülkelerin Etkisinde Artış

Senaryo: Önümüzdeki 15 yıl, Geçmiş 10 yıldan farklı olacak

- ❑ **Dünya ticareti artış oranı geçmiş dönem ortalamasının altında olacak**
- ❑ **Gelişmekte olan ülkelerin ağırlığı artacak**
 - Büyüme potansiyeli olan pazarlar, gelişmekte olan ülkelere kayacak
 - Türkiye, gelişmekte olan ülkelerin gittikçe artan rekabeti ile karşılanacak
- ❑ **Dünya ticaretinde sektörel olarak, tarımın payında düşüş, sanayinin payında artış olacak**
 - Sanayi içinde, kimyevi maddelerin payında düşüş; otomotiv, elektrik-elektronik ve makine sektörlerinin payında artış yaşanacak.
 - Yeni sektör / ürünler dünya ticareti içinde % 4 düzeyinde ağırlığa sahip olacak.

Uzun soluklu Değişim Gündemi

BUGÜN

- Teknolojik dönüşümde geciken
- Fiyatta rekabet etmeye çalışan
- Dışarıya bağımlı
- Kapasite artışına odaklanan

- Fasoncu
- Ürün odaklı
- Yerel üretici

- Kısa-vadeli çözümler
- Bürokraside çok başlılık ve koordinasyon eksikliği

YARIN

Teknolojik Gelişim ve Altyapı

- Vizyoner (bir adım önde)
- Yüksek katma değer elde eden
- ArGe ve tasarım yapan
- Verimli ve etkin olmaya odaklanan

Ülke Konumlan ması

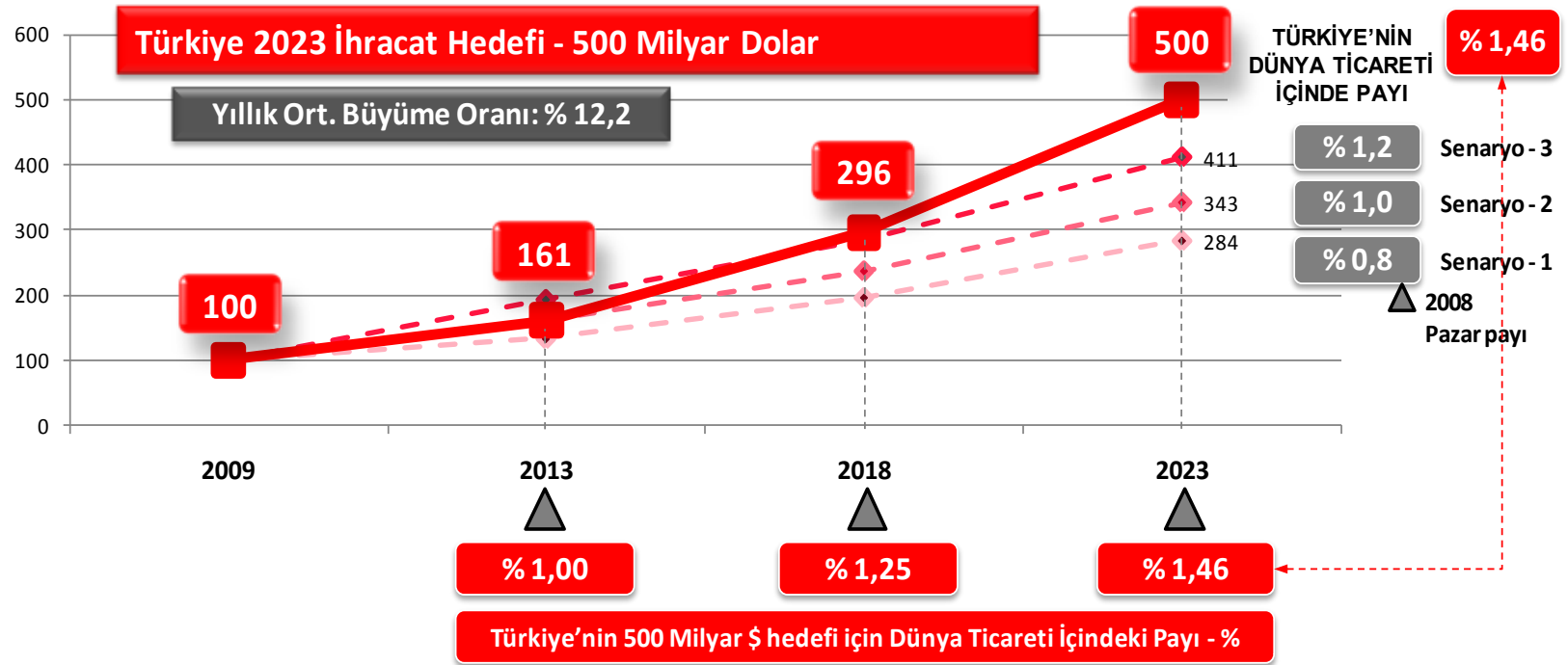
- Pazarı set eden
- Tüktici odaklı
- Global markalar çıkarmış

İş Yapış Şekli

- Stratejik düşünce ve uzun vadeli planlar
- Paydaşlar arasında koordinasyonu en üst düzeye taşıyarak, sinerji üreten

Türkiye'nin Temel İhracat Senaryosu

TİCARET SENARYOLARI		TÜRKİYE'NİN DÜNYA TİCARETİ İÇİNDE PAYI İÇİN SENARYOLAR	TÜRKİYE İHRACATI <i>Milyar Dolar</i>			2009-2023 YILLIK ORTALAMA İHRACAT ARTIŞI %
			2013	2018	2023	
TEMEL SENARYO	1	MEVCUT PAY % 0.83 İLE	133.7	197.0	284.4	7.7
	2	% 1,00 PAY İLE	161.1	237.4	342.6	9.2
	3	% 1.20 PAY İLE	193.3	284.9	411.1	10.6
500 MİLYAR DOLAR HEDEFİ İÇİN PAY %			1.00	1.25	1.46	12.2

“Türkiye İhracatı” stratejisinin odak alanları

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

REKABETÇİ GÜCÜ
ARTIR

İSTİHDAMI ARTIR

BÖLGESEL GELİŞİMİ
TEMİN ET

2009-2013 İHRACAT VİZYONU: tüm süreçlerinde Yenilikçilik (inovasyon) ile rekabet ederek, mevcut ve hedef pazarlarda istikrarlı Pazar payı artışı sağlamak ve asıl değişimi sağlayacak alanlara yatırım yapmak için hızla gerekli kaynak yaratmak.

İHRACAT
SONUÇLARI

MEVCUT PAZARLAR

HEDEF PAZARLAR

İHRACAT
KAPASİTESİ

İHRACATÇILAR

İHRACATÇILARIN GÜÇLENDİRİLMESİ

SÜREÇLER

ÜLKE
KONUMLAMASI

TEKNOLOJİK
GELİŞİM ve
ALTYAPI

YASAL
ÜSTYAPI

TEMEL
KAYNAKLAR

İNSAN

BİLGİ

ORGANİZASYON

Türkiye'nin 2023 İhracat Strateji Haritası

ÜLKE
EKONOMİSİNE
KATKI

İS-0

İhracatın ülke ekonomisine katkısını artır

İS-1

Sürdürülebilir ihracat artışı sağla

İS-2

Mevcut pazar paylarını artır

İS-3

Yüksek büyüme potansiyeli olan hedef pazarlara ulaş ve pazar navını artır

İS-4

İhracatçı sayısını ve ihracat kapasitesini geliştir

İ-1

İhracatçıların küresel alanda rekabetçiliklerini artır

İ-2

İhracatta orta-yüksek ve yüksek teknoloji içeren ürünlere odaklan

İ-3

İhracatçıların ihtiyaçlarına zamanında ve etkin çözüm sağla ve bürokrasiyi azalt

İHRACAT
İHRACATÇILAR
SONUÇLARI

SÜREÇLER

TEMEL
YETKİNLİKLER

YATIRIM ve
ÜRETİM ORTAMI

S-1

Değerini artırmak için, GİTES'le uyumlu şekilde, yerli hammadde ve ara-mamul tedarikini

S-2

İhracata yönelik üretim kapasitesini artırmak için uygun yatırım ortamını temin et

S-3

Dış ticarete konu olan alanlara yabancı yatırımcıyı çek ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını artır

TÜRKİYE'NİN
KONUMLANMASI

S-4

Türk markalarının bilinirliğini artır

S-5

İkili ve çoklu ticaret işbirliklerini güçlendir

TEKNOLOJİK GELİŞİM
ve ArGE

S-6

Inovasyon - ARGE yatırımlarını ve uygulamalarını özendir

S-7

İhracat için ulaşım altyapı açığını kapa ve Türkiye'yi bölgenin lojistik merkezi haline getir

S-8

Çevre ve sürdürülebilir gelişime ilişkin yükümlülüklerle uyumlan

FİNANSMAN,
TEŞVİK ve

S-9

Finansal enstrümanların etkin ve verimli kullanımını temin et ve teşvik sistemlerini

S-10

ve ihracat desteklerini ülkenin rekabetçiliğini ve sektörel öncelikleri gözeterek

S-11

Mevzuat, yasal düzenleme ve yönetmelikleri etkinleştir

TY-1

Yüksek verimli ve nitelikli insan sermayesine geç

TY-2

Doğru bilgiye hızlı ulaşımı temin et

TY-3

2023 İhracat Strateji ve Performans Programı'nın etkin yönetimi

Performans Programı – Stratejik Hedefler ve Eylemler

S 2

İhracata yönelik üretim kapasitesini artırmak için uygun yatırım ortamını ve rekabetçi üretim koşulları temin et

ÖLÇÜTLER	FİİLİ GERÇEKLEŞME			BAŞARI SEVİYELERİ						
	2008	2009	2010	2011	Kısa vade (2011-2015)				Orta vade 2019	Uzun vade 2023
					2012	2013	2014	2015		
S-2.1 Kapasite artışına yönelik yatırımlara ilişkin yatırım teşvikleri (tarım hayvancılık, imalat sanayi ve madencilik) Milyar TL			43.88	45	50	50	50	50	45	40
S-2.2 Elektrik enerjisi kurulu gücünün yeterliliği (kurulu güçün miktarı - MW)	41.817	44.761	46.950		50.5	53	55	60	100	150
S-2.3 Dünya Bankası "Doing Business in Turkey" Türkiye'nin iş yapış kolaylığına göre sıralaması (endeks) (starting business)		59 43	60 56	65 63	63	60	56	54	50	40

EYLEMLER 1 / 2 (Stratejik girişim projeleri)	SORUMLU KURULUŞ	AÇIKLAMA	İLGİLİ KURULUŞLAR	SÜRE			MALİYET
				KISA vadeli 2011-15	ORTA vadeli 2015-19	UZUN vadeli 2019-23	
Sektörlerde mevcut üretim kapasitesinin belirlenmesi için envanter çalışmasının kullanılması ve güncel tutulması	Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Sektörlerde üretim yatırımlarının doğru alanlara kanalize edilebilmesi ve ihtiyaçların öngörülmesi amacıyla, mevcut üretim kapasitesi envanterinin sürekli olarak güncel tutulması	Ekonomi Bakanlığı Kalkınma Bak. TUIK	2012			
İhracata dönük üretim stratejisi doğrultusunda ihracat miktar hedeflerine bağlı olarak kapasite ve yeni yatırım ihtiyacı çalışması hazırlanması	Ekonomi Bakanlığı	Sektörlerde hedeflenen ihracat miktarlarına bağlı olarak ilave kapasite ve yeni yatırım ihtiyacının hesaplanması ve 2023 yılına kadar planlanması	Kalkınma Bakanlığı Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2012			

İhracat sonuçları perspektifinde yer alan 7 temel ölçüt ve başarı seviyeleri

Ölçüt	2009	2013	2018	2023
Dünya ekonomileri içinde Türkiye'nin sıralaması (#)	17	15	12	10
İhracatın toplam GSYH içindeki payı (%)	%16.5	%17.5	%22	%25
İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)	%72.5	%65	%75	%80
İthalat (milyar \$)	140 milyar \$	245 milyar \$	361 milyar \$	625 milyar \$
İhracat (milyar \$)	102 milyar \$	160 milyar \$	284 milyar \$	500 milyar \$
Yıllık ihracat artış oranı (%)	-%22,6	%12.0	%12.0	%12.0
Toplam dünya ihracatında Türkiye'nin payı (%)	%0.84	%1	%1.15	%1.5

İhracat Sonuçları – İS 0

İS 0

İhracatın Ekonomik Kalkınma İçindeki yeri ve Ekonomiye katma değer

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA			
İS-0	Değerlendirme Sorumlusu Devlet Bakanı	Ekonomi politikamızın temel hedeflerinden biri Türkiye'nin 2023 yılında dünyanın ilk 10 büyük ülkesi arasında yer almasıdır. Bu kapsamda, ihracatın ülke ekonomisi için önemini vurgulanması ve ekonomik kalkınmanın bir parçası olarak değerlendirilmesi önemlidir. Ülke ölçeğinde ihracatın ekonomiyi kenne değerin artırılması için ihracatın ithalata bağımlılığının azaltılması ve ihracat artış oranı ile ithalat artış oranı arasındaki ilişki güçlü bir şekilde pozitif bir yöne dönmesine ulaştırılması hedeflenmektedir. Yazarlık itibaham ülke ekonomisine katılan ölçümlenmektedir bir göstergedir. Dikkate alınmalıdır.			
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (Ölçülebilir yasa)	ÖLÇÜM SIKLIĞI	REFERANS DEĞER (2008 yılına göre)	BAŞARI SEVİYELERİ
İS 0.1	DTM	Dünya ekonomileri içinde Türkiye'nin sıralaması	Yıllık	17	17 17 17 16 16 15 12 10
İS 0.2		İhracatın toplam GSYH içindeki payı (%)	Yıllık	% 17,8	%16,5 %15,2 %14,2 %13,9 %13,4 %12,8 %12,2
İS 0.3		İhracatın İthalat Karşılama Oranı (%)	Yıllık	% 65,4	67,2 68 %62,9 %62,1 %61,4 %60,5 %59,7
İS 0.4		İthalat artış oranı ihracat artış oranı ilişkisi (%)	Yıllık	>1	<1 <1 <1 <1 <1 <1 <1
İS 0.5		İthalat (Milyar \$)	Yıllık	201,9	140,9 177,2 199,5 222,5 245 245 378 625
İS 0.6		İhracatın ithalata bağımlılık oranı (%)	Yıllık	30,8 Milyar \$	%14,8 %14,2 %13,9 %13,4 %13 %12 %10

Ölçütler

İS 0.1

Dünya ekonomileri içinde Türkiye'nin sıralaması

İS 0.2

İhracatın toplam GSYH içindeki payı (%)

İS 0.3

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

İS 0.4

İthalat artış oranı ihracat artış oranı ilişkisi (%)

İS 0.5

İthalat (Milyar \$)

İS 0.6

İhracatın ithalata bağımlılık oranı (%)

İlgili Kuruluş

DTM

2008

17. sıra

% 17,8

% 65,4

>1

201,9 Mr \$

% 15,2

Başarı seviyesi

2023

10. sıra

% 25

% 80

< 1

625 Mr \$

% 10

İhracat Sonuçları – İS 1

İS 1

İstikrarlı İhracat Artışı Sağla

Ölçütler

İS 1.1

İhracat gelirleri (Milyar \$)

İS 1.2

Toplam dünya ihracatında Türkiye'nin payı (%)

İS 1.3

İhracat miktarı (endeks)

İS 1.4

Yıllık ihracat artış oranı (%)

İlgili Kuruluş

DTM

2008

Başarı seviyesi

2023

132 Mr \$

500 Mr \$

% 0,8

% 1,5

167,1

387

% 23

% 12

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA									
İS - 1	İstikrarlı İhracat Artışı Sağla	DTM Müsteşarı	2023 yılında ulaşılmış hedeflenen 500 milyar dolar ihracat hedefi önemli bir büyüme hedefidir. İstikrarlı artış, pazar dinamikleri paralelinde düzenli artış gösteren ihracat gelirleri ile tarif edilmektedir.								
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (ölçülebilir yönü)	ÖLÇÜM SIKLIĞI	REFERANS DEĞER (2008=100)	BAŞARI SEVİYELERİ						
İS 1.1		İhracat gelirleri (Milyar \$)	Yıllık	132	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2023
İS 1.2		Toplam dünya ihracatında Türkiye'nin payı (%)	Yıllık	% 0,8	94,84	94,85	94,86	94,87	94,88	94,89	94,90
İS 1.3		İhracat miktarı (endeks)	Yıllık	167,1	139,7	141	172	184	197	276	387
İS 1.4		Yıllık ihracat artış oranı (%)	Yıllık	% 23	4,22	5,54	11,17	8,13	11,15	12,12	12,12

İhracatçılar – İ 1

İ 1

İhracatçıların küresel alanda rekabetçiliklerini Sektörel Liderlik, Bilim-Teknoloji ve İnovasyon ile artır

Ölçütler

- İ 1.1 **Dünyada en çok ihraç edilen 25 ürün grubu içinde Türkiye'nin ürün sayısı**
- İ 1.2 **Orta - Yüksek teknolojinin toplam ihracat içindeki payı (%)**
- İ 1.3 **Dünya ihracatında ilk 10'da olduğumuz ürün grubu sayısı**
- İ 1.4 **Avrupa ihracatında ilk 10'da olduğumuz ürün grubu sayısı**
- İ 1.5 **Avrupa İnovasyon Sıralaması (endeks)
European Innovation Scoreboard**
- İ 1.6 **Küresel Rekabetçilik sıralaması (endeks)
Global Competitiveness Index**

İlgili Kuruluş

**DTM
TÜBİT
AK
TTGV**

2008

Başarı seviyesi

2013

3

5

% 38

% 45

8

11

22

25

32. sırada
(sonuncu)

28. sırada

61. Sıra

50. Sıra

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA							
İ-1 İhracatçıların küresel alanda rekabetçiliklerini Sektörel Liderlik, Bilim-Teknoloji ve İnovasyon ile artır	DTM Müsteşarı	İhracat stratejimizin temel hedefi Sektörel Liderlik, Bilim-Teknoloji ve İnovasyon vurgusu ile Türk İhracatçıların küresel alanda rekabetçiliklerini artırmak ve geleneksel sektörlerde sahip olduğumuz bilgi ve birikim, teknoloji ve pekiştirilmiş politika, sektörel yeniliklik ve önderlik ile diğer ülkelere İhracatı yaygınlaştırmaktır.							
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (Dünya İlgili Yorum)	ÖLÇÜM SIKLIĞI	REFERANS DEĞER (2008 sonu gerektirmez)	BAŞARI SEVİYELERİ				
İ 1.1 Dünyada en çok ihraç edilen 25 ürün grubu içinde Türkiye'nin ürün sayısı	DTM - TÜBİTAK - TİGV	İSO Çarpıma grubu.	Yıllık	3	3	3	3	4	5
İ 1.2 Orta - Yüksek teknolojinin toplam ihracat içindeki payı (%)		İSO Çarpıma grubu. İhracat %11, Maay %14, Çe %13, İhracat %12, İnovasyon %12, İhracat %13 (2009 yılı verisi)	Yıllık	%38	%39,3	40	42	43	45
İ 1.3 Dünya ihracatında ilk 10'da olduğumuz ürün grubu sayısı		İTIC Sektörlerimize. Dünya pazarı EİB Sektörlerimize yerleştirilmiştir.	Yıllık	9	8	10	10	10	11
İ 1.4 Avrupa ihracatında ilk 10'da olduğumuz ürün grubu sayısı			Yıllık	22	21	23	23	24	25
İ 1.5 Avrupa İnovasyon Sıralaması (endeks) European Innovation Scoreboard		2007 yılı 15. girişimci değerlendirilmiştir.	Yıllık	32. sırada (sonuncu)	32. sıra	31. sıra	30. sıra	29. sıra	28. sıra
İ 1.6 Küresel Rekabetçilik sıralaması (endeks) Global Competitiveness Index		Tabanlı Üretimsel Rekabetçilik Potansiyeli Endeksiyle değerlendirilmiştir ve puan değeri 4,5'tir.	Yıllık	61. sıra	61. sıra	71. sıra	55. sıra	53. sıra	50. sıra

Süreçler – “TÜRKİYE”NİN KONUMLANMASI – S 1

S 1

Türk markalarının bilinirliğini artır

Ölçütler

İlgili Kuruluş

- S 1.1** **Türk markalarına ilişkin algı (endeks)**
- S 1.2** **Ulusal Marka sıralaması (endeks)**
Nation Brands Index
- S 1.3** **Perakende network sayısı**

DTM

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA			
S-1 Türk markalarının bilinirliğini artır	Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı	Güçlendirilmiş Türkiye İma'ının kadrajı olarak kullanılması ürünlerimizci uluslararası pazarlarda konumlanmalarında çok önemlidir. Amacımız, dünya standartlarında ürünler üreten, sosyal sorumluluk şartlarına yerine getiren, çevreye karşı duyarlı bir ülke imajına ulaşmak ve Türk markalarının bilinirliğini artırmaktır.			
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (ilgili ilgili yorum)	ÖLÇÜM SIKLIĞI	REFERANS DEĞER (2008 sonu gerçekleşme)	BAŞARI SEVİYELERİ
S.1.1 Türk markalarına ilişkin algı (endeks)	DTM	En çok ihraç edilen 20 ülke ve her bir pazarında en çok ihraç edilen 10 marka	Yıllık		2009 2010 2011 2012 2013
S.1.2 Ulusal Marka sıralaması (endeks) Nation Brands Index	DTM	Nation Brands Index (NBI) GFK tarafından 1999 yılında her 50 ülkede yayımlanan "Nation Brands" araştırması kültür, inanç, yaşam tarzı ve yaşam standartları hakkında	Yıllık	36. sırada	32. sıra 33. sıra 30. sıra 27. sıra 25. sıra
S.1.3 Perakende network sayısı	DTM		Yıllık	2000	
S.1.4 Toplanc network sayısı	DTM		Yıllık		

2008 **Başarı seviyesi** **2013**

Konu ile ilgili bir çalışma bulunmamaktadır, ancak böyle bir çalışma ihtiyacı olduğu için bu konunun projelendirilmesi gerekir.

36. sıra

25. sıra

2.000

5.000

Süreçler – TEKNOLOJİK GELİŞİM ve ALTYAPI – S 3

S 3

İnnovasyon - ARGE yatırımlarını ve uygulamalarını özendir

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA							
S-3 İnnovasyon - ARGE yatırımlarını ve uygulamalarını özendir	Dış Ticaretten sorumlu Devlet Bakanı	İstikrarlı ihracat artışını sağlayacak rekabetçi yapının oluşturulabilmesi ve teknoloji dönüşüm amacıyla ihracatçılarınımıza sağlanan ARGE teşviklerine, İnnovasyona yönelik çalışan firmaların ve projelerin desteklenmesine büyük önem verilmektedir. Hedefimiz 2023'e kadar kendi know-how'ın gelişmiş, yeni teknoloji üretimine sahip bir Türkiye'dir.							
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (dijitalle ilgili yorum)	ÖLÇÜM SIKLIĞI	REFERANS DEĞER (2008 sonu gerçekleşme)	BAŞARI SEVİYELERİ				
S.3.1 ARGE harcamaları (Milyon \$)	TÜBİTAK, TTTGV, Sanayi Bakanlığı - KOSGEB	Şirketin ARGE kudem kapasitesi	Yıllık	4.680 (2007 rakamı)	2009	2010	2011	2012	2013
S.3.2 ARGE harcamalarının toplam GSYH'ye oranı (%)	TÜBİTAK, TTTGV, Sanayi Bakanlığı - KOSGEB	Çinin 2020 hedefi %2.5	Yıllık	% 0,71 (2007)	%0,72	%1,0	%1,3	%1,7	%2
S.3.3 Özel sektör tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge harcamalarının toplam Ar-Ge harcamalarına oranı	TÜBİTAK, TTTGV, Sanayi Bakanlığı - KOSGEB	Özel sektörün Ar-Ge harcamalarında payının artmasını ve teknoloji üretmesi	Yıllık	%48,4	%44,22	%50	%52	%55	%60

Ölçütler

İlgili Kuruluş

2008

Başarı seviyesi

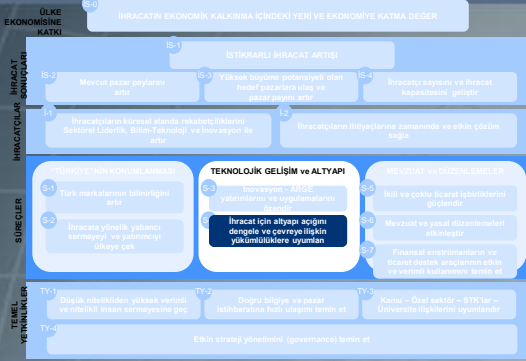
2013

- S 3.1 **ARGE harcamaları (Milyon \$)**
- S 3.2 **ARGE harcamalarının toplam GSYH'ye oranı (%)**
- S 3.3 **Özel sektör tarafından gerçekleştirilen Ar-Ge harcamalarının toplam Ar-Ge harcamaları oranı**

TÜBİTAK, TTTGV, Sanayi Bakanlığı, KOSGEB

4.680 (2007 rakamı)	⇒	15.472
% 0,71 (2007)	⇒	% 2
% 48,4	⇒	% 60

Süreçler – TEKNOLOJİK GELİŞİM ve ALTYAPI – S 4

S 4

İhracat için altyapı açığını dengele ve çevreye ilişkin yükümlülüklerle uyumlan

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA							
S-4 İhracat için altyapı açığını dengele ve çevreye ilişkin yükümlülüklerle uyumlan	Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı	500 milyar dolarlık ihracat artışının gerçekleştirilmesi için her türlü altyapı ve lojistik ihtiyaçlarının temini, gerekli kapasite, demiryolu, liman kapasitelerinin artırılması (2008-2013) ile ilgili uygun planlamaya gerektirir. Gerekli kapasite temininde, özel sektörün altyapı yatırımlarına katılımının özendirilmesi, kamu ve özel sektörde gerekli yeteneklerin mevcudiyetinin sağlanması önemlidir. Nakliye maliyetlerinin düşürülmesi ve alternatif enerji kaynaklarına yapılacak yatırımlarla enerji fiyatlarının küresel alanda rekabet edebilir düzeylere düşürülmesi hedeflenmektedir.							
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (İçerik ilgili yorum)	REFERANS DEĞER (2008 yılı perspektifi)	BAŞARI SEVİYELERİ					
S 4.1	Ulaştırma Bakanlığı ve Sektör	Lojistik hizmetlerinin geliştirilmesi ve maliyet avantajı yakalaması için lojistik kapasite artırılması	Yıllık	2008	2010	2011	2012	2013	
S 4.2	DPT, Ulaştırma Bakanlığı, Enerji Bakanlığı	Kapasite, demiryolu, liman ve enerji yatırımları ve kapasiteler ile teknolojiye yatırım ve kapasite artırılması	Yıllık	6,77	6,66	7	7,50	8,50	10
S 4.3	Enerji Bakanlığı	Kurulu güçün miktarı (MW)	Yıllık	41817	42782	46000	48000	50500	53000
S 4.4	Çevre Bakanlığı	TÜİK tarafından kamu ve girişimci sermayesi tarafından yapılan yıllık yatırım miktarı	Yıllık	7,7 milyar USD	2011 hedefi olarak	7,0	6,0	5,5	5,0

Ölçütler

İlgili Kuruluş

2008

Başarı seviyesi

2013

S 4.1 Lojistik maliyetleri (Milyon USD)

S 4.2 Gerekli altyapının temini (yatırımlar, kapasite, fiyat ve kalite) (Milyar \$)

S 4.3 Elektrik enerjisi kurulu gücünün yeterliliği
Kurulu güçün miktarı (MW)

S 4.4 Çevre ile ilgili yatırımlar (Milyar \$)

DPT,
Ulaştırma
Bakanlığı
, Enerji
Bakanlığı
, Çevre
Bakanlığı

Temel Yetkinlikler –TY 1

TY 1

Düşük nitelikli insan sermayesine geç

STRATEJİK HEDEF	SORUMLU	TANIMLAMA								
TY-1	TİM	Ülke olarak en önemli gücü alanlarımızdan biri sahip olduğumuz genç ve dinamik işgücümüzdür. Ancak söz konusu işgücü nitelikli işgüçten sayılı ve düşük verimliliktedir. İhracat açısından ele alındığında ise uluslararası rekabete dönük nitelikli ve verimli işgücüne dönüşümü gerçekleştirilebilmek için insan kaynağımızda temel yetkinlikleri ve bilgi birikimlerini artırılması hedeflenmektedir.								
ÖLÇÜT	İLGİLİ KURULUŞ	AÇIKLAMA (Ölçülebilir Yorum)	ÖLÇÜM SIKLIĞI	REFERANS DEĞER (2008 anketi gerçekleştirilmiştir)	BAŞARI SEVİYELERİ					
TY 1.1	İGEME, KOSGEB, Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB	İhracatçıların eğitim programlarına (pazarlama, dil) katılımı	Yüksek	Yüksek	120 eğitim, 6000 katılım	2009	2010	2011	2012	2013
TY 1.2		Özel sektör tarafından istihdam edilen tam zaman eşdeğer ARGE personeli sayısı	Yüksek	Yüksek	24.261 (2007 gerçekleştirilmiştir)	6724	28000	30000	32000	35000
TY 1.3		İhracatçı şirketlerin yüksek okul ve üniversite mezunu, dil bilen personel sayısı	Yüksek	Yüksek	İk 1000 kişi	2009 yılından itibaren ankete dahil edildi.				

Ölçütler

İlgili Kuruluş

2008

Başarı seviyesi

2013

TY 1.1

İhracatçıların eğitim programlarına (pazarlama, dil) katılımı

TY 1.2

Özel sektör tarafından istihdam edilen tam zaman eşdeğer ARGE personeli sayısı

TY 1.3

İhracatçı şirketlerin yüksek okul ve üniversite mezunu, dil bilen personel sayısı

İGEME, KOSGEB, Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB

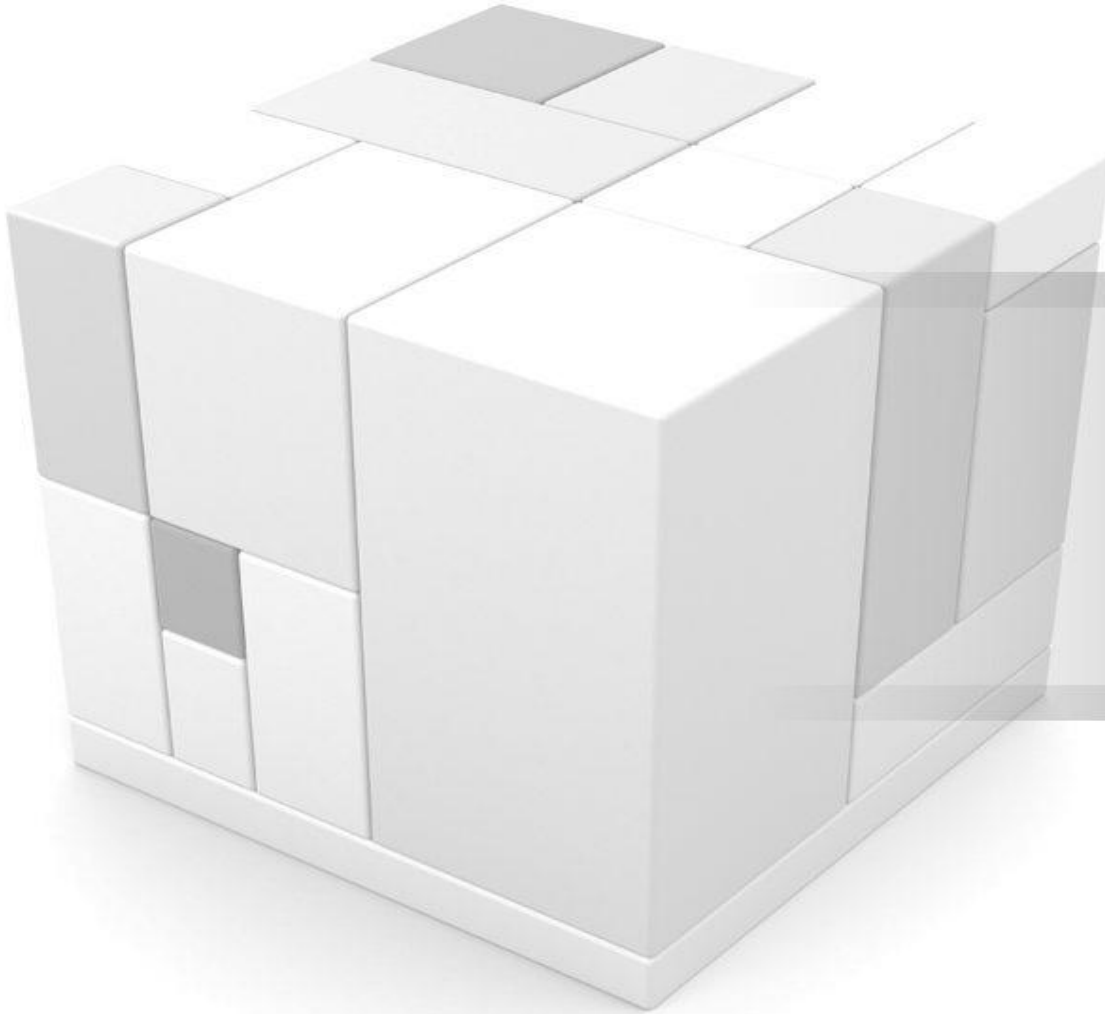
120 eğitim, 6000 katılım

90 eğitim, 5000 katılım

24.261 (2007 gerçekleştirilmiştir)

35.000

2009 yılından itibaren ankete dahil edildi.

OTOMOTİV SEKTÖRÜ

Temel Göstergeler

Stratejik Hedef
sayısı:

22

Ölçüt sayısı:

96

2008

2023

17,9

İhracat Geliri (Milyar \$)

75,0

1,56

Dünya Pazar Payı (%)

2,40

2000-2008
36,4

Yıllık Ort. Artış Oranı (%)

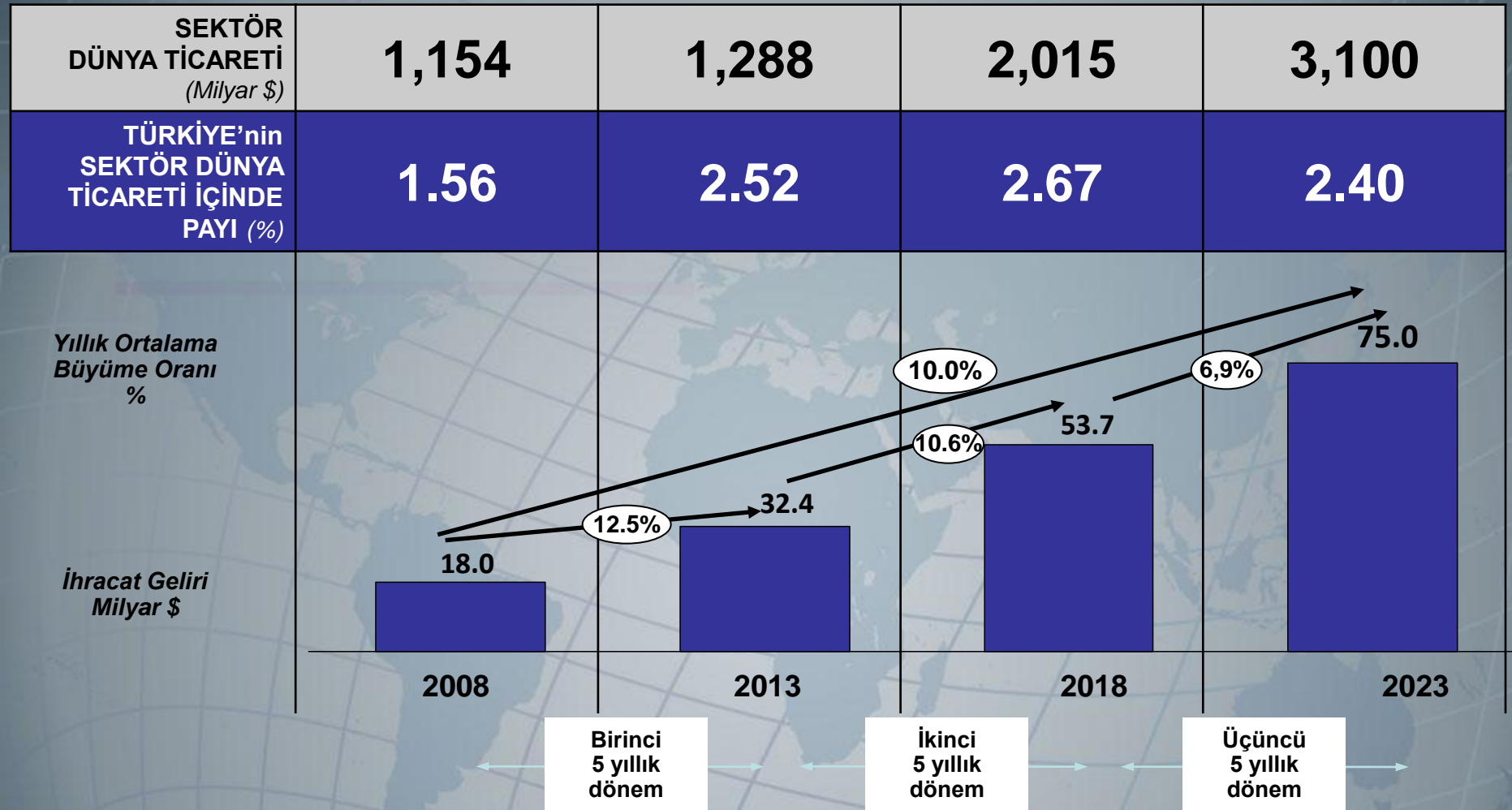
2008-2023
10,0

14,44

Türkiye İhracatı Payı (%)

13,76

2008'den 2023'e İhracat Hedefi

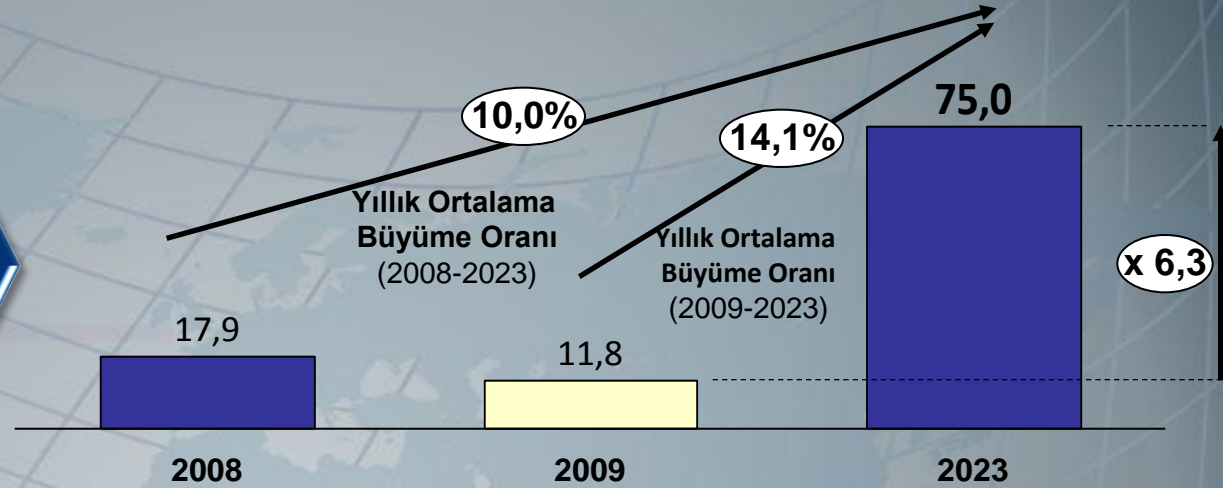

2008'den 2023'e İhracat Hedefi

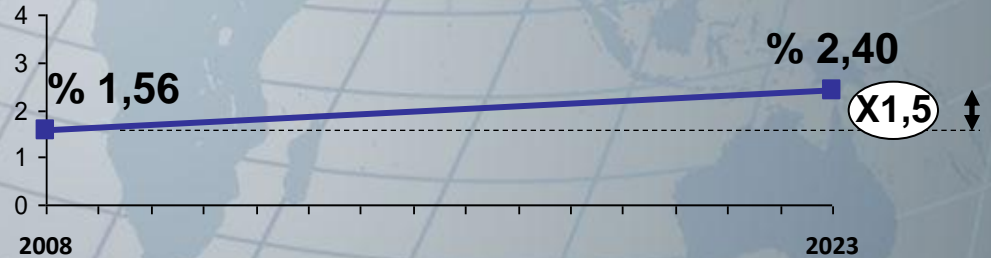

İhracat Milyar \$

(2008 yılında 1,1 trilyon \$'dan
2023 yılında 3,1 trilyon \$'a)

Dünya ilgili sektör ticareti içinde Türkiye'nin payı %

Hedef ülkeler

ÜLKE	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2018	2023
FRANSA	3.050	3.142	2.443	2.932	3.811	6.520	8.799	11.080
İTALYA	2.639	2.005	2.136	2.349	3.054	4.117	6.819	9.522
ALMANYA	3.354	1.833	2.359	2.595	3.114	3.824	6.334	8.845
İNGİLTERE	2.030	1.102	1.383	1.521	1.825	2.214	3.667	5.121
ABD	267	697	577	634	793	1.385	2.294	3.204
BELÇİKA	655	640	464	510	663	1.341	2.221	3.101
İSPANYA	997	467	806	879	949	940	1.557	2.174
ROMANYA	812	453	644	708	850	868	1.437	2.007
CEZAYİR	300	357	412	454	544	720	1.193	1.666
POLONYA	400	293	362	398	478	613	1.015	1.417
RUSYA	1.540	293	654	719	863	941	975	1.362
HOLLANDA	506	257	323	355	426	457	758	1.058
YUNANİSTAN	317	229	109	131	158	417	691	965
İSRAİL	347	178	412	454	544	571	600	838
İRAN	253	183	215	237	284	336	556	777
AVUSTURYA	231	147	178	195	235	308	510	712
İSVEÇ	201	145	238	261	314	339	493	689
NORVEÇ	198	212	63	70	84	291	481	672
ÇEK CUMH	259	135	224	246	296	319	465	650
MISIR	169	120	176	194	233	251	374	522
BREZİLYA	89	92	131	144	173	188	311	434
BAE	87	92	63	69	83	184	304	425
TUNUS	94	91	76	84	101	181	300	419
İSVİÇRE	96	74	119	130	157	169	258	360

MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜ

Temel Göstergeler

Stratejik Hedef
sayısı:

31

Ölçüt sayısı:

124

2008

2023

8,6

İhracat Geliri (Milyar \$)

100

0,58

Dünya Pazar Payı (%)

2,63

2000-2008
27,4

Yıllık Ort. Artış Oranı (%)

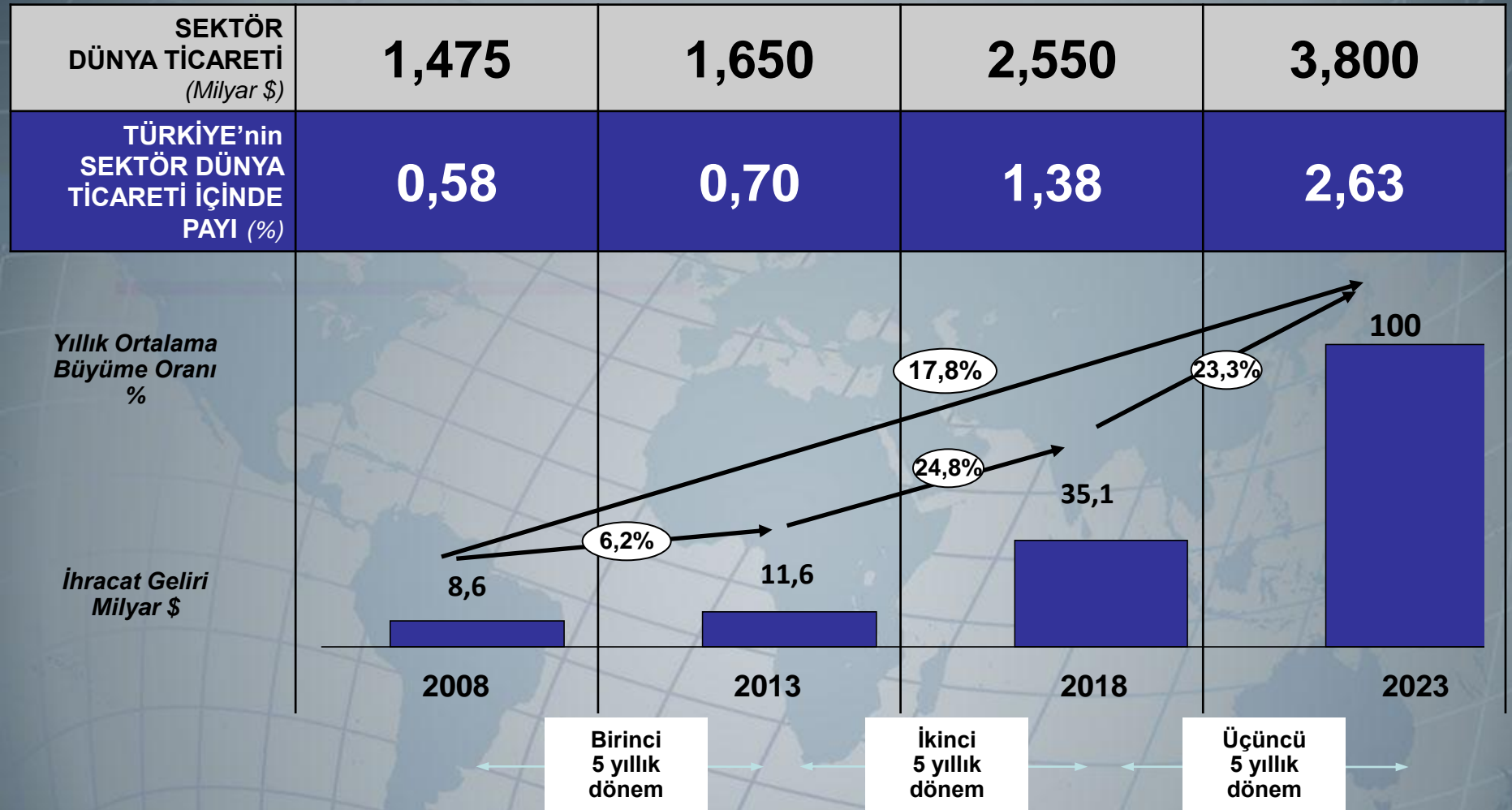
2008-2023
17,8

6,9

Türkiye İhracatı Payı (%)

18,34

2008'den 2023'e İhracat Hedefi

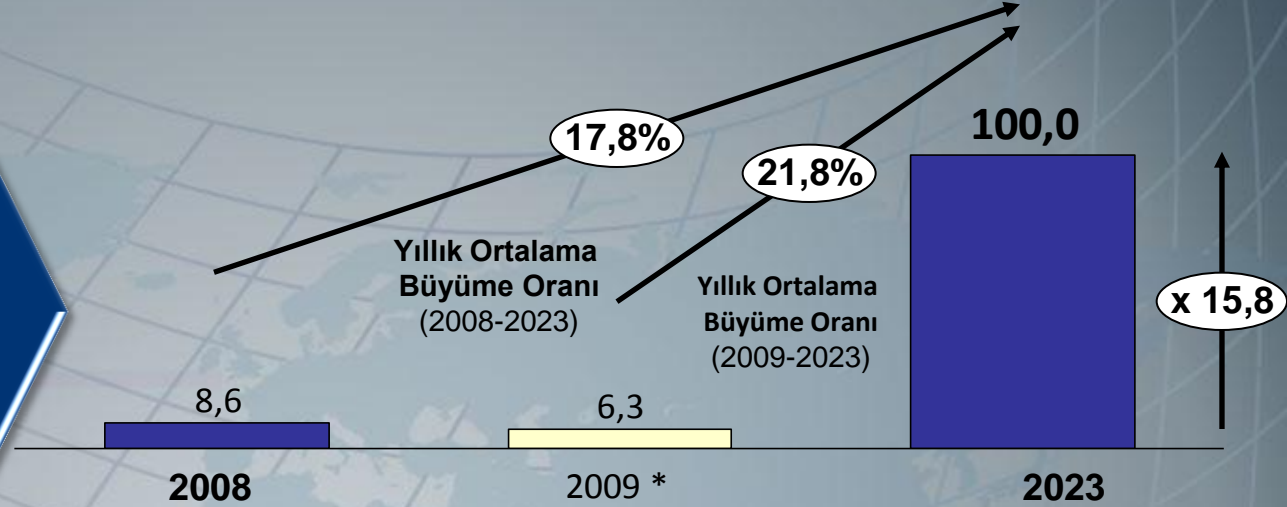

2008'den 2023'e İhracat Hedefi

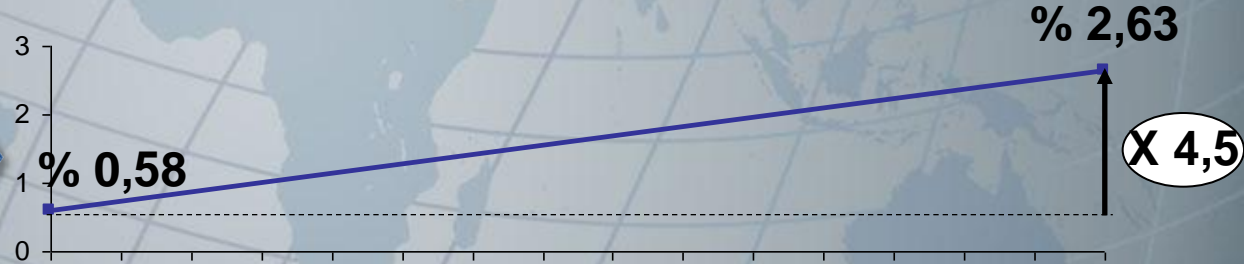

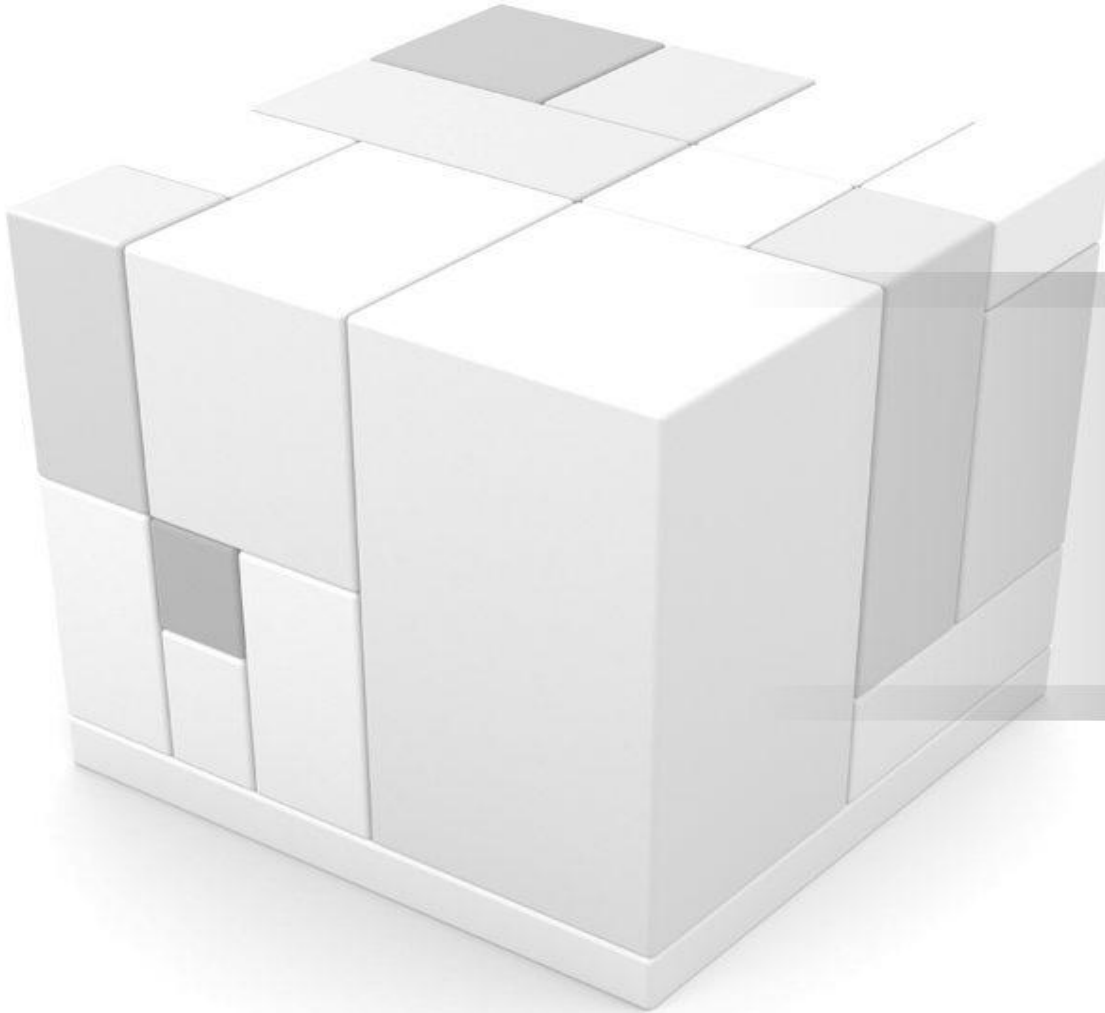
İhracat
Milyar \$

(Dünya 2023 öngörüsü
3,8 trilyon \$)

Dünya ilgili sektör
ticareti içinde
Türkiye'nin payı %

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜ

Temel Göstergeler

Stratejik Hedef
sayısı:

27

Ölçüt sayısı:

90

2008

2023

13,2

İhracat Geliri (Milyar \$)

52

3,12

Dünya Pazar Payı (%)

4,19

2000-2008
10,0

Yıllık Ort. Artış Oranı (%)

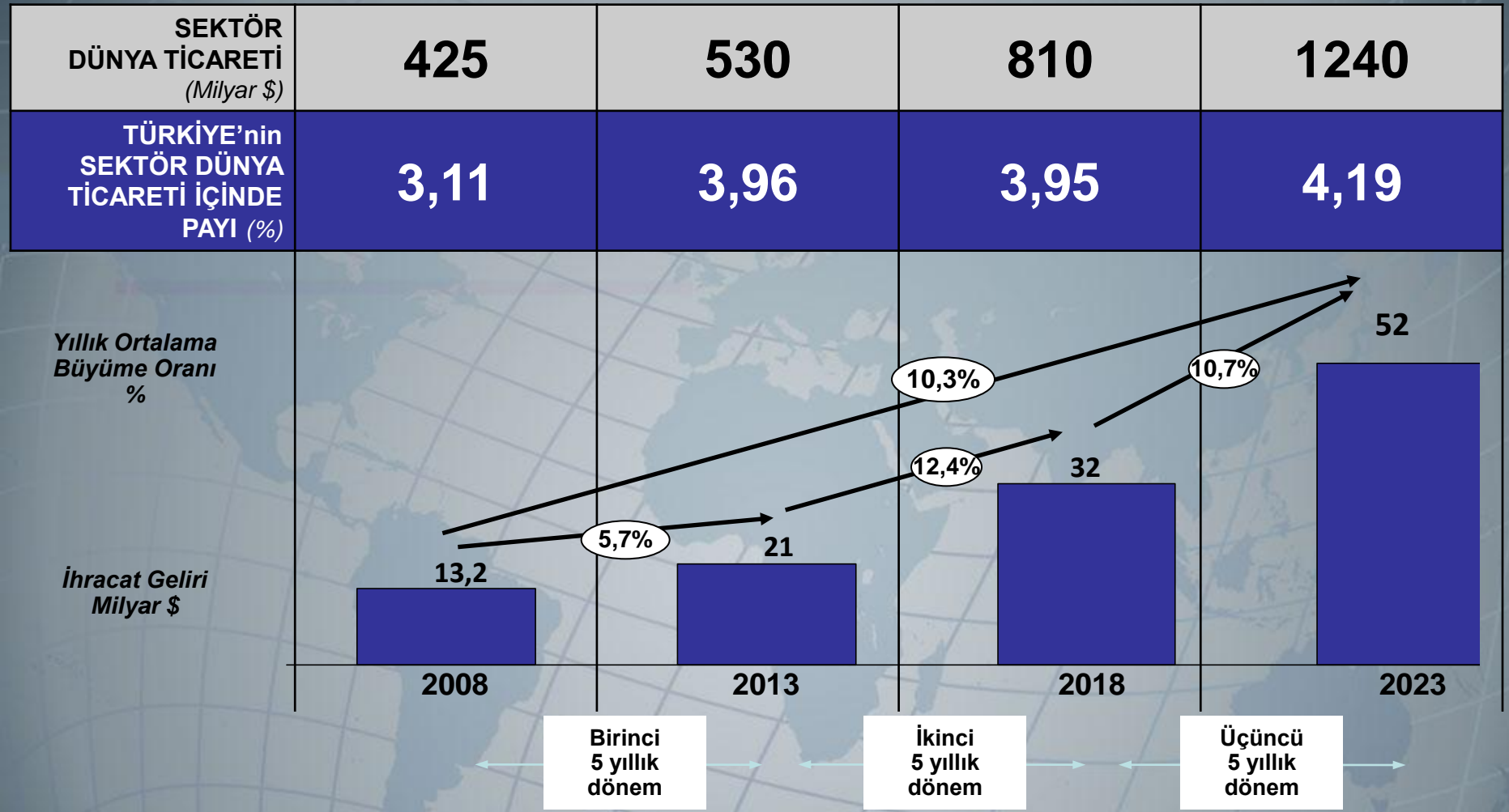
2008-2023
10,3

13

Türkiye İhracatı Payı (%)

9,54

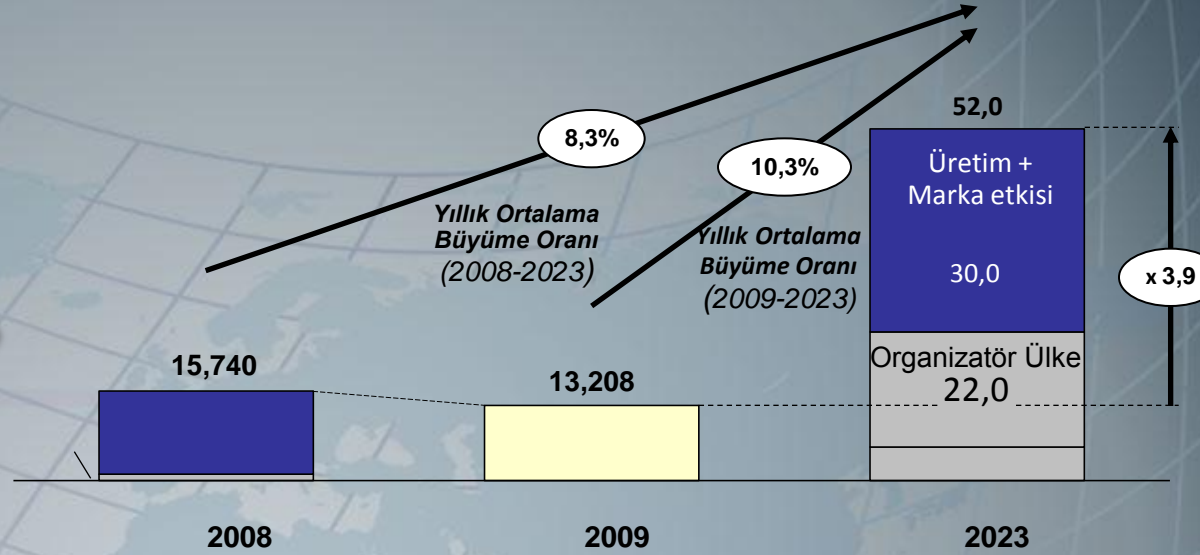
2008'den 2023'e İhracat Hedefi

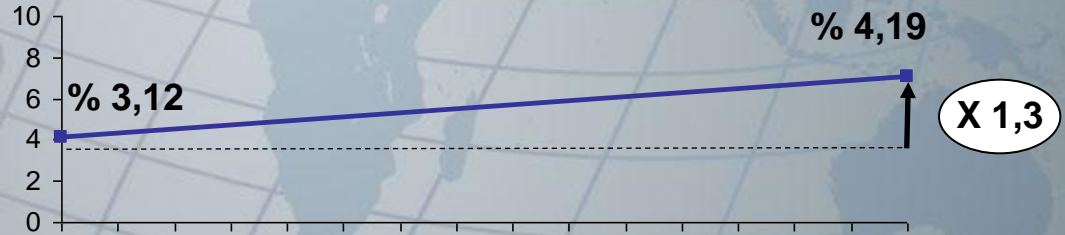
2008'den 2023'e İhracat Hedefi

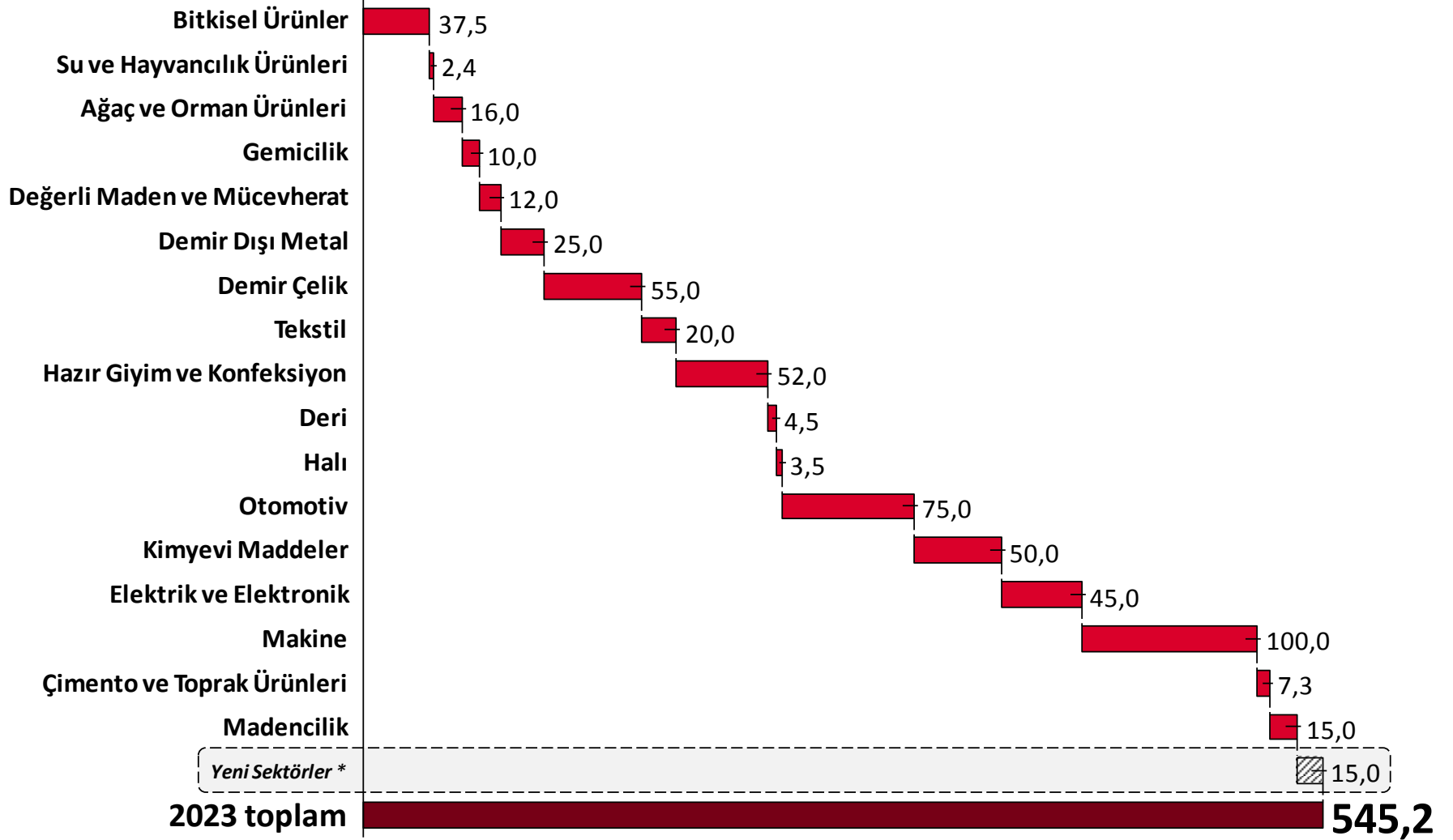
İhracat
Milyar \$

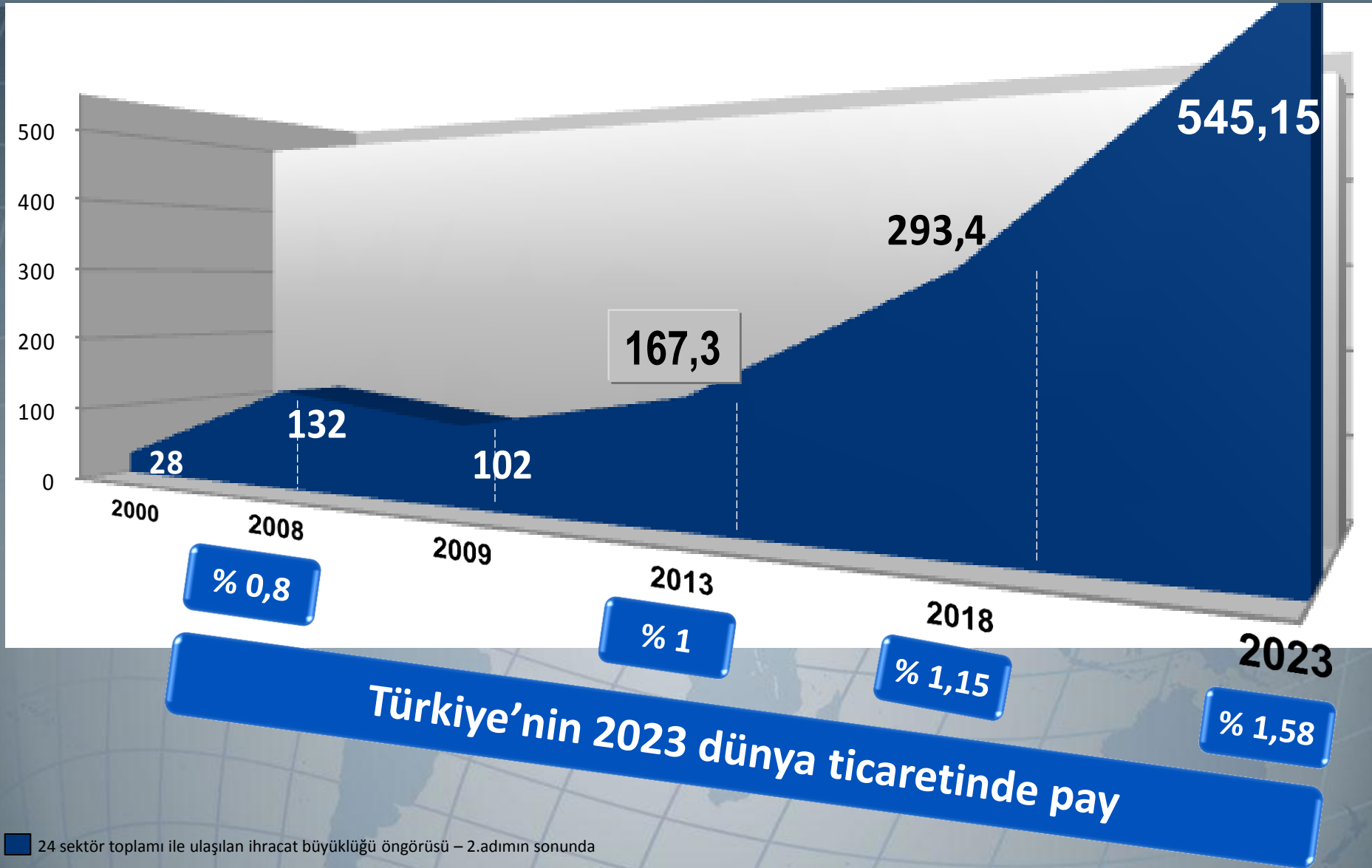
Dünya ilgili sektör
ticareti içinde
Türkiye'nin payı %

Sektörlerin 2023 Hedefleri

24 sektörün 2023 İhracat büyüklüğü öngörüsü

Hedef Pazarların Belirlenmesi

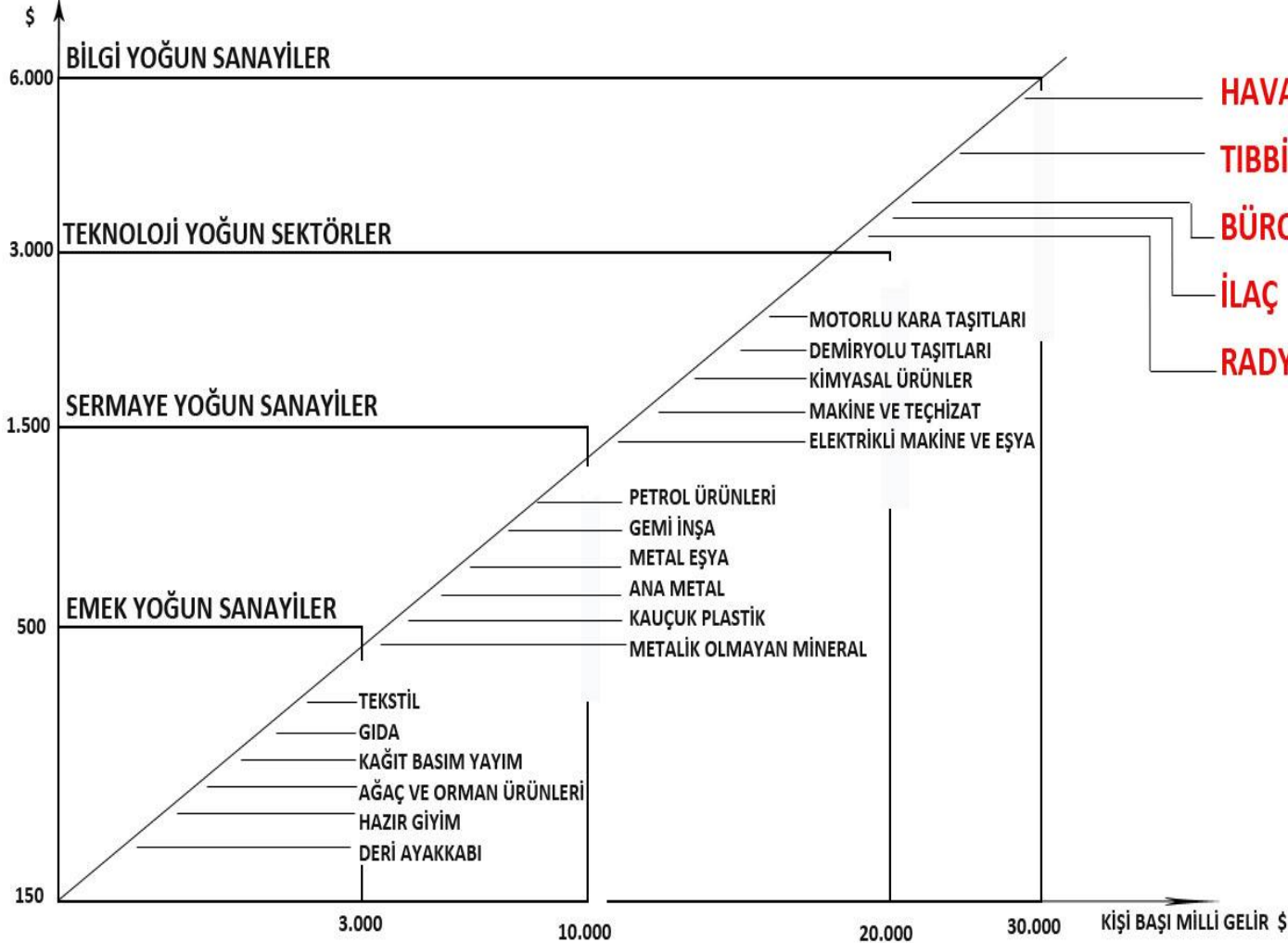
***Sektörlerce
önümüzdeki
dönemde
hedef Pazar
olarak ifade
edilen ilk 20
hedef ülke
belirlendi***

Yeni Sektörler

- **Uzay Havacılık**
- **Savunma Sanayi**
- **Bilgi ve İletişim Teknolojileri**
- **Tıbbii hassas optik aletler**
- **Hastane ekipmanları ve sarf malzemeleri**
- **Yenilenebilir Enerji**
(güneş, rüzgar, hidrojen, pil, elektrikli otomobil, vb.)
- **Çevre Teknolojileri**
- **Malzeme Teknolojileri**
(nanoteknoloji, atık, madencilik, daha az enerji tüketimi, daha uzun ömürlü ve dayanıklı malzemeler)

Yeni Sektörler

AYLIK İŞÇİLİK ÜCRETİ

Dünya Hizmet İhracatı 2001-2009

	Mal ticareti		Hizmet ticareti		Toplam Milyar \$
	Milyar \$	% pay	Milyar \$	% pay	
2001	6.191	% 80,94	1.458	% 19,06	7.649
2002	6.492	% 80,53	1.570	% 19,47	8.062
2003	7.585	% 80,81	1.801	% 19,19	9.386
2004	9.220	% 81,27	2.125	% 18,73	11.345
2005	10.475	% 81,26	2.415	% 18,74	12.890
2006	12.113	% 81,47	2.755	% 18,53	14.868
2007	13.880	% 80,84	3.290	% 19,16	17.170
2008	15.875	% 80,77	3.780	% 19,23	19.655
2009	12.147	% 78,58	3.312	% 21,42	15.459

İhracatta Hizmet Sektörü

Bilgi ve İletişim Teknolojileri

Lojistik

Finansal Hizmetler

Turizm

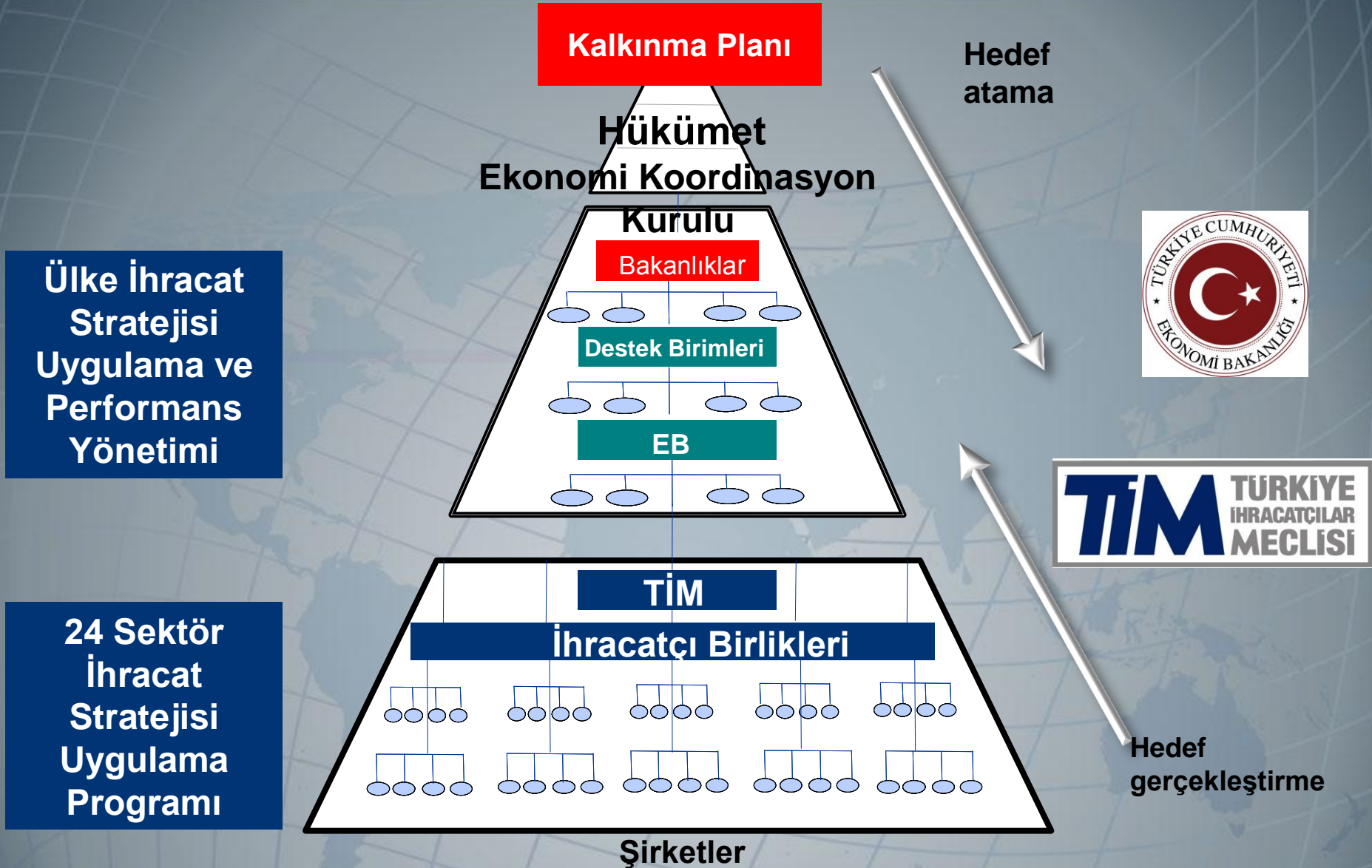
Müteahhitlik

Ulaştırma

Eğitim – Sağlık

Bireysel Hizmetler

Stratejinin Yönetiřimi

Strateji Ofisi

Sektörel Liderlik Ekibi

Sektörel Uzman Ekipler

Stratejik İçerik

- Ülke düzeyinde hazırlanan Strateji Haritası ve Performans Programı'nın sürekliliğini ve takibini sağlayacak ekip
- Metodoloji konusunda sektörlere bilgi transferi
- Kurumlar arası sinerji, iş birliği ve koordinasyon
- Her sektör için çalışmaların sahipliğini üstlenecek Sektör Lideri
- Sektör konusunda karar verici konumunda olacak 5-6 kilit kişinin katılımıyla oluşturulacak Yürütme Kurulu
- Projede ekibinde ilgili bilgilerin temininde ve koordinasyonda görev alacak 2'şer kişilik ekipler
- Sanayi Stratejisi
- Çeşitli kuruluşlar tarafından ilgili sektörlere ilişkin yapılmış çeşitli stratejik plan, rapor ve çalışmalar.

Mustafa Mente

Barış Topçu

Beklentilerimiz

- 2023 İhracat Stratejisinin **ulusal politika** haline gelmesi
- Kamu kuruluşlarının 5 yıllık Stratejik Planlarına 2023 ihracat stratejik hedeflerini almaları.
- 2023 İhracat Stratejisi'nin, **Yüksek Planlama Kurulu** gündemine taşımak.
- İlgili Bakanlık ve Kamu kuruluşlarında, İhracat Strateji Haritasında tanımlı rol ve sorumlulukların koordinasyonu için 2023 strateji ofislerinin ve proje ekiplerinin kurulması.

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

mustafamente@tim.org.tr